OTVORENI MUZIL

Novine Građanske inicijative za Muzil "Volim Pulu" broj 5., godina III, rujan 2011.

PRESS:

Pula bi s rivijerom postala talac ulagača koji bi bio „vlast umjesto vlasti“

Radi se o tome da lokalna i državna vlast namjeravaju gotovo polovinu zemljopisne površine jednog vibrantnog, živog grada dati na 66 godina u koncesiju jednom jedinom strateškom partneru koji bi nakon toga to područje mogao ograditi, planirati ga po svojoj volji te ispuniti ga sadržajem koji mu paše neovisno o potrebi lokalne zajednice i njezinom glađu za širenjem, prostorom, sadržajem. Radi se o tome da bi Pula – jedan od najzanimljivijih i najosebujnijih gradova hrvatskog Jadrana – postala talac takvog „strateškog partnera“ koji bi postao njezin ORCO, stvarna vlast umjesto vlasti. Radi se o tome da grad ne bi više mogao planirati svoj prostor i strategiju jer bi netko drugi to činio umjesto njega, a lokalni izbori i sve te dumine poput gradskog vijeća i gradonačelnika pretvorile bi se u folklornu šaradu, pseudo-događaj, kojoj je cilj simulirati demokraciju i sakriti činjenicu da će Pula biti grad kojim će gazdovati netko drugi. Zvuči vam to kao apokaliptična prognoza? Ako zvuči, pitajte ljude na Hvaru kako oni žive u tom vrlom novom svijetu jadranske javno-privatne demokracije.

(...) Problem je što sada, na sasvim drugom mjestu, u uspješnoj i kulturnoj Istri, imamo projekt koji do te mjere iz korijena negira gradskost i prezire grad, ali povike nema. Nema je, jer to radi „naš“ Jakovčić, to su „naši dečki“, to nisu neke vlaške tešte kvadrate i dinatski kabadahije, nego ovaj put jedan sjajni grad kolju fini dečki koji chardonnay piju iz primjerenih čaša, valjano ohlađen.

Jurica Pavičić
Jutarnji list, 6.08.2011.

Na istoj liniji

„Oni (inicijativa Volim Pulu) bi htijeli od Pule napraviti Christianiju. Mogli su naći nekog vijećnika koji bi zastupao njihove teze, ali nisu uspjeli, jer smo svi na istoj liniji. “

Tedi Chiavalon
Glas Istre, 24.07.2011.

Tiskanje ove publikacije omogućeno je temeljem financijske potpore Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva u skladu s Ugovorom Klasa: 421-02/10-PP-4A/01, Urbroj: 07578-10-01 od 30.12.2010. Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajalište Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva http://zaklada.civilnodrustvo.hr

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Hrabak: Politika nas je izbacila!

Predsjednik Udruženja hrvatskih arhitekata Hrvoje Hrabak u 1. broju tjednika Forum, petak 16. rujna izjavio je: “Politika nas je izbacila, Brijuni rivijera i dalje su poligon za dokazivanje moći.”...”Ponudili smo svu potrebnu stručnu podršku bez koje je ovakav natječaj nemoguće provesti, na najvišoj razini, u najkraćem roku i sve - besplatno”... “Iz verzije sporazuma koji je stigao iz Brijuni rivijere bili su izbačeni svi članci o sadržaju i opsegu suradnje. Mislio sam da je greška!”... “U višegodišnjim aktivnostima Brijuni rivijera nije napravila niti jedan ispravan korak”.

Ja volim državu

“Što je prije, kokoš ili jaje, to nitko ne zna; da li je bolje ići prethodno u Detaljni plan uređenja pa onda idejno rješenje ili obratno ... Prihodi će ostati u tvrtci Brijuni Rivijera gdje je država većinski vlasnik, ali ne mogu se donositi odluke bez nas. Ja volim ovu državu, ali volim uzeti što više novaca od te države!”.

Ivan Jakovčić
Žup.skupština Pazin 20.6.2011.

Hypo rivijera

Ali, oponenti Brijuni Rivijere upozoravaju da krug pretendenata za gradnju i najam tvore mahom subjekti koji su odranije izravno ili posredno povezani s Ivanom Jakovčićem. Spominje se, primjerice, američki G2 Investment Group, koji se uz Jakovčićevu pomoć oglasio već lani s opsjenarskim najavama otvaranja Guggenheim muzeja u Istri. U igri je navodno i izraelska tvrtka Solel Boneh; povjesničar umjetnosti Jugo Jakovčić, županov sin, angažiran je kao njihov konzultant.

Nije zaboravljena ni Hypo banka, s čijim je pranjem novca Ivan Jakovčić bio uvelike povezivan, a u tom kontekstu nezaobilazna je i suradnja mu s Ivom Sanaderom. Baš kao i analogija između Jakovčićeve perspektive i položaja bivšeg premijera u istražnom pritvoru, znamo li kako čitava ta korupcijska afera još nije niti približno zaokružena... Ipak, činjenica da se vodeće stranke glože oko prvenstva nad projektom kao što je Brijuni Rivijera - umjesto da od njega bježe glavom bez obzira - otkriva nam kako ovdje nije problematična samo jedna do nekoliko ličnosti, ili određena politička grupacija, nego ukupni, strukturno koruptivni sistem.

Igor Lasić
H-Alter, 8.08.2011.

Najviše 500 radnih mjesta

Bruno Bulić, Predsjednik Sindikata Istre i Kvarnera, smatra da planirani hoteli nikako ne mogu donijeti najavljenih 2.000 novih radnih mjesta. Temeljem sindikalnog iskustva tvrdim da taj broj u najoptimalnijim uvjetima ne može biti veći od 500 radnika, što dokazuje i analiza koju je sindikat izradio na bazi suvremenih turističkih standarda, kaže Bulić.

Projekt Brijuni rivijera nudi uglavnom sezonsko zapošljavanje u turizmu, sa slabo plaćenim radnicima na uslužnim poslovima koji proizvode nepriznate invalide, a to sigurno nije ono što treba stanovnicima Istre, rekao je Bulić.

Hina 9.09.2011.

CENZÚRA

1./B. *razg.* **KONTROLA KOJA SE OBAVLJA NEFORMALNO, MIMO ZAKONA I DRUGIH PROPISA, KORIŠTENJEM MOĆI UTJECAJNIH POJEDINACA ILI INSTITUCIJA POLITIČKE I EKONOMSKE VLASTI**

* Hrvatski jezični portal

– *Predrag Lucić i Boris Dežulović predstavljaju:*
“MELODIJE NULA I BRIJUNA”
Večer rivijerne poezije u znak podrške Zoranu Angeleskom.

CAFFE BAR: P–14
SRIJEDA 21.09.2011. S POČETKOM U 21:00

TRAFIKA

Predraga LUCIĆA

Nino i Ništa

Brijuni rivijera, to je jedan projekt što ga njegovi samozatajni pokretači skromno nazivaju razvojnim. A taj projekt je ne samo razvojan, nego genijalan. Epohalan. Spasonosan. Treba li još pridjeva?

Da nije tako, zar bi predsjednica Vlade o tom projektu cvrkutala kao o »velikom, zaista vrijednom, važnom i korisnom«? Zar bi ga kitila biranim riječima kakve inače troši samo na kapitalne projekte poput Pelješkoga mosta? Zar bi naviještala »otvaranje novih radnih mjesta te zapošljavanje oko dvije tisuće ljudi«? Zar bi najavljivala da će već za dva tjedna raspisati međunarodni natječaj za realizaciju i provedbu programa projekta »Brijuni rivijera«, kada ne bi vjerovala u ostvarivost vizije i isplativost misije njegovih projektanata?

A vizija tvrtke »Brijuni rivijera« d.o.o. je da Istra postane »najprestižnija turistička destinacija Mediterana«, dok je misija rečene firme da »stvori uvjete za provedbu i upravljanje brijunskom rivijerom kao cjelovitim turističkim resortom«, da »ostvari visoku kvalitetu istarskog turizma«, da »osigura gospodarenje nekretninama u državnom vlasništvu na ekonomski učinkovit i socijalno odgovoran način prema društvu u cjelini«, te da »bude nositelj gospodarskog razvoja Istre i Republike Hrvatske«.

Toliko moćno sve to skupa zvuči, da čovjek pomisli kako nitko na ovom svijetu ne može ugroziti ostvarenje tog projekta. A onda shvatiš da se iza projekta »Brijuni rivijera« krije neviđen jad i bijeda, sitnež i kukavelj, koji se plaši da će mu glave doći jedno obično – ništa. Ili – da budem precizan – »jedno veliko ništa, s velikim N«. To »veliko ništa, s velikim N«, to dakle Ništa je – prema riječima vrhovnoga projektanta Ivana Nina Jakovčića, župana istarskog – dojučerašnji novinar Glasa Istre Zoran Angeleski.

Toliko su kritike na račun Jakovčićeva projekta, što ih je Angeleski kao aktivist udruge »Volim Pulu« izrekao na sjednici Gradskog vijeća, ništavne i bezopasne da mu je uprava Glasa Istre uručila izvanredni otkaz. I tako je, eto, vizionarski projekt »Brijuni rivijera«, umjesto otvaranja obećanih dviju tisuća radnih mjesta, za sada zatvorio jedno, ono na kojem je radio jedan od najboljih novinara pulskog dnevnika.

Tako je formirana i prva cijena za epohalne poslove trgovačkog društva »Brijuni rivijera« i kooperantski nastrojene uprave Glasa Istre. A ta cijena je da Zoran Angeleski ostane ne samo bez posla, nego i bez profesije. Jer u toj rivijernoj Istri kakvu projektira Ivan Jakovčić, u toj »najprestižnijoj turističkoj destinaciji Mediterana«, neće biti posla ni za jednog novinara koji svoju profesiju ne shvaća kao uslužnu djelatnost i koji na novinarstvo ne gleda kao na konobarsko serviranje dežurnih stavova skuhanih po političko-tajkunskim receptima. U takvoj Istri i u takvoj Hrvatskoj, gdje se Jakovčićev feud naziva najprosperitetnijom regijom, neće na koncu ostati nikakav trag ljudskoga društva, izuzev trgovačkih društava čijim će vlasnicima svi ljudi biti isto što i Zoran Angeleski istarskom županu. Dakle – Ništa.

E, ta cijena nipošto ne smije biti plaćena, nego račun na kojemu je ispisana treba biti vraćen krčmaru. S porukom da naziv tvrtke prilagodi njezinu karakteru i prepravi ga u »Brijuni diktatura« d.o.o. I da u biznis-plan upiše koliko ljudi mora biti pretvoreno u Ništa da bi drug Nino napokon bio Sve.

Novi list, 2.09.2011.

Fotografija na naslovnici: Dejan Štifanić / **Crtež na zadnjoj strani:** Emil Jurcan / **Naklada novina:** 3.000 primjeraka / **Trošak tiska:** 4.797 kuna / **Tiskara:** Novi list, Rijeka

IZJAVA GRAĐANSKE INICIJATIVE VOLIM PULU 15. RUJNA

Ovo je Brijuni diktatura!

Ivan Dobran

Mi imamo pravo misliti i govoriti protiv "legalno izabrane većine", imamo pravo misliti i govoriti protiv onih koji tvrde da nemamo to pravo, i imamo obavezu djelovati protiv onih koji nama svima ta prava uskraćuju!

Događaji kojima svjedočimo od srpnja do rujna 2011. godine konačna su demonstracija bahatosti i samovolje političkih elita. Totalitarnost režima otkriva se ukidanjem političkih i medijskih sloboda. Nakon deset godina u kojima vlast sustavno odbija svaki argument, otvoreno izbjegava javne rasprave, očito je da su narod, institucije civilnog društva kao i stručne udruge lišeni svake mogućnosti utjecanja na procese i odluke kojima vladajuća kasta dugoročno kroji sudbinu prostora i njegovog stanovništva, rukovodeći se željom za stjecanjem daljnje političke moći i profita. Slijede sažeti događaji o kojima je riječ:

Glas Istre novine d.o.o. uručuju nezakonit otkaz dugogodišnjem zaposleniku, novinaru Zoranu Angeleskom, zbog javnog protivljenja projektu Brijuni rivijera, a na temelju krivotvorenog zapisnika sjednice Gradskog vijeća Pule. U odluci o izvanrednom otkazu vlasnik lista Albert Faggian navodi da ne može tolerirati da u njegovo ime radnici izražavaju mišljenje o stvarima koje ovise o političkoj odluci legalno izabrane većine građana. Gradonačelnik Boris Miletić i gradski vijećnici odbijaju korigirati krivotvoreni zapisnik i nakon što im je uručena snimka spornog vijeća (vidi **str. 4, 5 i 16**).

Sjednica Gradskog vijeća Pule 1. srpnja 2011. saziva se na nezakonit način. Kritično pitanje po budućnost i razvoj grada, projekt Brijuni rivijera, uvrštava se naknadno i nepredviđeno u dnevni rad sjednice kao posljednja, 18. točka, a prijedlog ugovora, suprotno poslovniku Gradskog vijeća, vijećnici dobivaju uoči sjednice. Ista procedura ponavlja se uoči sjednice 27. srpnja - vijećnicima se iznova dostavlja sporni ugovor nakon sazivanja sjednice, a ugovor ne sadrži većinu primjedbi upućenih nakon prethodne sjednice, od kojih je dio odbijen uz obrazloženje da su „poslane s nepoznate e-mail adrese"(vidi **str. 8, 9 i10**).

Sjednica Skupštine Istarske županije 28. srpnja 2011. saziva se na nezakonit način. Nakon deset godina postojanja projekta Brijuni rivijera, župan Ivan Jakovčić zahtijeva sazivanje izvanredne sjednice s jednom jedinom točkom dnevnog reda - Brijuni rivijerom. Predsjednik skupštine Dino Kozlevac dva dana uoči sjednice izjavljuje da još uvijek ne posjeduje pisano obrazloženje za sazivanje sjednice kao niti ikakve materijale. Suprotno poslovniku, vijećnicima se materijali za sjednicu dostavljaju uoči sjednice. Većina amandmana s prethodne skupštine, kao niti ostale primjedbe upućene na prijedlog ugovora, u zakonskom roku nije uvažena, a niti dostavljena Agenciji za upravljanje državnom imovinom, čime se bez obrazloženja krši odluka s prethodne sjednice. Na samom otvaranju sjednice župan pak zahtijeva ubacivanje nove točke dnevnog reda, pulske bolnice, zahtijevajući nadalje da se odobri njeno postavljanje kao prve točke dnevnog reda. Materijale o toj točki dnevnog reda vijećnici dobivaju tek na sjednici (vidi **str. 6, 7, 8 i 9**).

Općinsko vijeće Fažane 28. srpnja 2011. odbija potpisati prijedlog ugovora o provedbi projekta Brijuni rivijera jer ugovorom nisu uvažene primjedbe Općine Fažana. Primjedbe koje je Općina uputila otvaraju pitanje zašto se gradovi Pula i Vodnjan nisu i sami zalagali za ta ista prava, a to je plaćanje naknade za pravo građenja na račun općine umjesto na račun tvrtke Brijuni rivijera, kao i ostala prava tijekom predviđenih 66 godina trajanja koncesije (vidi **str. 8 i 9**).

Brijuni, 29. srpnja 2011. Premijerka Jadranka Kosor, istarski župan Ivan Jakovčić, gradonačelnik Pule Boris Miletić te gradonačelnik Vodnjana Klaudio Vitasović, kao potpisnici ugovora, krše sam ugovor, koji je prema članku 28. nepravovaljan bez suglasnosti svih ugovornih strana. Tijekom noći s 28. na 29. srpnja sastavlja se protokol ugovora koji nikada nije izglasan na gradskim, općinskim ni županijskom vijeću, a ni predstavljen javnosti (vidi **str.8 i 9**).

Vlada RH 8. rujna 2011., sedam dana uoči najavljenog raspisivanja natječaja za Brijuni rivijeru, mijenja uredbu o postupku davanja koncesije na pomorsko dobro.

Župan Ivan Jakovčić pet dana prije raspisivanja natječaja za Brijuni rivijeru odlazi u SAD zbog sastanaka s potencijalnim investitorima, iako je ujedno i član povjerenstva koje će za nekoliko mjeseci odlučivati o izboru koncesionara.

Iz svega navedenog nazivamo Brijuni rivijeru diktaturom, kako je mudro to primjetio Predrag Lucić. Smatramo da imamo pravo misliti i govoriti protiv "legalno izabrane većine", imamo pravo misliti i govoriti protiv onih koji tvrde da nemamo to pravo, imamo obavezu djelovati protiv onih koji nama svima ta prava uskraćuju!

INTERVJU / ZORAN ANGELESKI ZA NOVINE ZAREZ BROJ 315, 15. RUJNA

Vrednije od straha

"Televizijska snimka jasno pokazuje da nisam rekao ono što mi podmeću u falsifikatu od službenog zapisnika sa sjednice Gradskog vijeća Pule. Sada bi bilo zanimljivo čuti zapisničara, posebno dio tko mu je naredio taj prljav posao."

Nakon sedamnaest godina rada u Glasu Istre dobio si izvanredni otkaz. U gostovanju na Radio Puli izjavio si da si, zapravo, to godinama očekivao. Odakle takva očekivanja?

- A što drugo očekivati nakon što ti, recimo, višedesetljetni predsjednik uprave, bog i batina u Glasu Istre, Željko Žmak, suptilno, preko jednog našeg sindikalnog povjerenika kojemu se obratio na cesti, poruči da će nas nekoliko u firmi zgaziti ko gamad! Odnosilo se to, osim na mene, i na kolegicu i predsjednicu sindikata Glasa Istre Mašu Jerin i još tri-četiri najbliža suradnika. Srozavanje struke u Glasu Istre traje duži niz godina. To, međutim, ne znači da je Glas Istre ikad bio visoko profesionalna i kvalitetna novina, iako je imala sjajne trenutke, kao i sjajne pojedince i tekstove. Ima ih i sada, ali marginalizirane, izmorene i gotovo predane. Nakon sječe urednika i novinara 2006. godine jedna je istarska nonica u eteru precizno izjavila da je ta novina bila godinama šporka. No, ipak ne toliko šporka da posluša tada drugog najmoćnijeg IDS-ovca, glavnog tajnika stranke Emila Soldatića, koji je u malom noćnom razgovoru od tadašnje glavne urednice zahtijevao da smijeni "onog narkomana i Makedonca", misleći pritom na Dražena Majića i mene. Nije se popustilo ni nakon čuvene Jakovčićeve izjave još 2003. kada je u intervjuu Feralovom novinaru priznao da je od čelništva Glasa Istre tražio da se novinari Dražen Majić i Zoran Angeleski "uklone" iz novina.

- Kako bi opisao strah koji, ma koliko se hrabro držao, vjerujem, postoji?

- Netko od prijatelja poslao mi je, uz riječi podrške, i citat da "hrabrost nije odsustvo straha, nego procjena da je nešto vrednije od straha". Novinari se, obavljaju li časno svoj poziv, moraju nadmetati sa svojim strahom. Jer, diraš li vlast ili nedodirljive tajkune koji su slizani s vlašću, velika je vjerojatnost da će te napasti, a pritom će u našim neveselim okolnostima unaprijed računati i na, najblaže rečeno, naklonost institucija. Znamo svi kakva se čistka stručnih i iskusnih kadrova dogodila u pravosuđu i policiji tijekom ranih 90-ih, a da je danas daleko od idealnog govori i jedan detalj iz Pule: u privatnom razgovoru jedan se visoko pozicionirani istarski policajac požalio da se u Istri ništa ne događa bez miga iz Zagreba. Taj mig sigurno nije stručan niti nezavisan od politike, odnosno izvršne vlasti. Vidjet ćemo hoće li se uopće i kakav mig dogoditi u skoroj perspektivi, kad je u pitanju sankcioniranje političke korupcije i visokog kriminala u Istri.

- Spomenuta emisija bila je najinformativniji pregled pozadine tog otkaza, ali možeš li ponoviti za čitateljstvo koje nije slušalo emisiju? Osobito mi se čini važnim objašnjenje o ljudima koji su ti uručili otkaz.

Petak, 2. rujna 2011. NOVI LIST 11 novosti

PREDSJEDNIK IDS-a OTKAZ NOVINARU GLASA ISTRE NIJE PROBLEM

Za Jakovčića je Angeleski »Ništa«

HND je najavio internacionalizaciju slučaja, »šokiran« otkazom. SDP zasad bez komentara

S. NIKETIĆ/CROPIX

Prosvjed protiv projekta Brijuni rivijera bio je »trn u oku« protiv Zorana Angeleskog

- Albert Faggian, sadašnji vlasnik Glasa Istre, dok još to nije postao dobivši Glas Istre za jednu kunu, tužio me svojedobno za klevetu. O kakvoj je osobi riječ, govori i to da je na suđenju u jednom trenutku slabosti priznao da je u kućištu kompjutera tajno snimao poslovne partnere. Usput, to sam i ja pisao pozivajući se na pouzdani neslužbeni izvor, no sutkinja nije, kao što je trebala, odbila njegovu tužbu za klevetu i raspustila suđenje nakon što mi se izvor pokazao vjerodostojnim, nego su me nastavili mrcvariti. Pritom su njegovi svjedoci dolazili na red, a moji - starije žene koje su trebale svjedočiti kakve su sve pritiske i ucjene trpjele od Faggiana ne bi li mu kao mali dioničari ustupile dionice u međuvremenu uništene Mljekare, inače firme odakle je krenula gradnja Faggianovog tajkunskog carstva – nisu dobile tu mogućnost sve do zastare. Ili, ponajveću istarsku trgovačku kuću Istru d.d. u ozbiljnoj je konkurenciji prije šest godina HFP prepustila Faggianu, ali uz uvjet da u idućih pet godina dokapitalizira firmu s više od 150 milijuna kuna. Rok je istekao prije godinu dana, novci nisu uplaćeni, a dlaka mu s glave nije pala.

Ovo pričam da bih ilustrirao koji su to ljudi meni dali otkaz i tko to nanosi štetu časti i ugledu Glasa Istre. Prije četiri mjeseca, u svibnju ove godine, u središnjem HTV-ovom Dnevniku završili su dvaput otac Željko Žmak i njegov sin, član uprave Glasa Istre Dražen Žmak, jer ih je Porezna uprava kazneno prijavila da su oštetili državni proračun ne plaćajući radnicima poreze i doprinose u iznosu od nepunih 11 milijuna kuna. I još uvijek se nije dogodilo nikom ništa. Isti ti ljudi koji su staru firmu doveli u bankrot i nabili joj dugove zbog, kako je rekao Faggian, hazardnih zemljišnih transakcija koje nisu imale nikakve veze s novinarstvom i izdavaštvom, više od 100 milijuna kuna dugova, ti isti ljudi i danas vode Glas Istre i meni daju otkaz "zbog osobito teške povrede časti i ugleda Glasa Istre". To je groteskno, tim više kad televizijska snimka jasno pokazuje da nisam rekao ono što mi podmeću u falsifikatu od službenog zapisnika sa sjednice Gradskog vijeća Pule. Sada bi bilo zanimljivo čuti zapisničara, posebno dio tko mu je naredio taj prljav posao.

Najodgovornijim smatram predsjednika IDS-a Ivana Jakovčića. Njemu ide na dušu ovaj otkaz; on je glavni urednik cijele Istre ili, kako ga je svojedobno nazvao odvjetnik Mate Matić, istarski gazda. Tko želi više, neka pročita novu knjigu austrijskog istraživačkog novinara Richarda Schneidera Mjesto zločina – Hypo Alpe Adria Banka, u kojoj je Jakovčiću autor dodijelio šest stranica, i koji se znatnije pojavljuje u poglavlju Ratni profiteri, u potpoglavlju Politički pomagač, i to odmah iza Sanadera.

Uostalom, znam da je sud na vrijeme obavijestio Glas Istre o svjedočenju Ivana Jakovčića, Damira Kajina i Steve Žufića u rasprodaji Barbarige i Dragonere, no novinar nije poslan na ročište, kao što Glas Istre nije ni retka na svim tim ročištima napisao o tom ponajvećem sudskom postupku u povijesti istarskog pravosuđa.

- Jedan od sugovornika / komentatora, Boris Pavelić iz Novog lista, ne zaboravljajući kolege koji su se našli u sličnim situacijama, izjavio je da je tvoj slučaj važna prekretnica koju nitko u novinarskoj struci ne bi smio zanemariti. Je li tvoj otkaz takva prekretnica ili će biti tek jedan od slučajeva gušenja slobode novinarskog djelovanja?

- Ne znam, ali znam da su se ovdje dečki prilično zanijeli u osjećaju svemoći. Nestvarno zvuči da su brutalno i nezakonito napali mene i egzistenciju moje obitelji jednom prozirnom krivotvorinom od zapisnika, dogovorenu s lokalnim IDS-ovim vlastima. Nekad se pokušavam instalirati u glavu glavnog lokalnog tužitelja, policajca i suca. Imaju li oni djecu, braću, sestre, roditelje u tom istom gradu i regiji u kojoj se događa elementarno bezočno političko i apsolutno protuustavno i nezakonito nasilje nad pojedincem, pod kontrolom i u koordinaciji s vlastima? Gdje im je hrabrost i elementarno poštenje?

- Zašto si se u uključio u Inicijativu Volim Pulu?

- Predsjednik IDS-a Ivan Jakovčić je ne tako davno, prije no što me ovih dana počastio epitetom velikog Ništa, jasno aludirajući na članove Inicijative Volim Pulu izjavio - nažalost bez ikakve reakcije uspavane medijske, ali i biračke, građanske Istre - da bi desetero ljudi koji koče razvoj trebalo ukloniti! Da nije brutalne cenzure u Glasu Istre za račun jednog krajnje kompromitiranog režima u Istri, ne bi ova inicijativa ni nastala i, među ostalim, objavljivala novine Otvoreni Muzil. Posjedujem 120 minuta audio snimke internog sastanka podružnice HND-a u Glasu Istre, gdje su moji kolege prepričavali svoja grozna iskustva s cenzurama njihovih tekstova kao i pritisaka i uvreda aktualnog glavnog urednika Glasa Istre Ranka Borovečkog, koji se usput, ni nakon 16 mjeseci, nije predstavio redakciji i koji je, treba i na to podsjetiti, postavljen za glavnog urednika u svibnju 2010. godine, unatoč gotovo jednoglasnom protivljenju redakcije.

- Predstoji ti traženje pravde na sudu, nadamo se sretnom završetku, ne samo formalnom povratku na posao, nego i mogućnosti slobodnog djelovanja, pisanja. Što ako kraj ne bude takav?

- Neće me ušutkati, no mene najviše zanima čim slobodniji, čim nezavisniji, kritičniji, pošteniji Glas Istre. Ne digne li vladajući IDS u potpunosti ruke s Glasa Istre, i ne dovrše li institucije posao za koji su odgovorni i nadležni, od policije, Državnog odvjetništva i sudstva, ta će novina nastaviti profesionalno i etički tonuti. A mogao bi biti mala, ali kvalitetna i poštena novina koja bi se itekako mogla razvijati na medijskom tržištu. No, ne s ovom upravom! I na ovu je situaciju primjenjiva misao Alberta Einsteina: "Značajni problemi s kojima smo suočeni ne mogu biti riješeni na istoj razini razmišljanja koja ih je kreirala".

Razgovarala
Nataša Petrinjak

Ivan Dobran

SINDIKAT GLASA ISTRE 2. RUJNA:

Angeleski je i dalje naš kolega

Sindikalni povjerenici i članovi sindikata Glasa Istre su na sinoćnjem sastanku donijeli jednoglasnu odluku da se protive izvanrednom otkazu ugovora o radu radniku Zoranu Angeleskom i zahtijevaju hitno povlačenje i poništavanje ove drastične i neopravdane odluke Uprave.

Član Uprave Albert Faggian u odluci o izvanrednom otkazu je naveo da "Glas Istre ne može tolerirati da u njegovo ime radnici izražavaju mišljenje o stvarima koje ovise o političkoj odluci legalno izabrane većine građana." Iz čega ispada da ukoliko sutra većina građana legalno izabere profašističku stranku da novinari Glasa Istre neće smjeti izražavati svoj stav. Očito, neće se smjeti pojaviti na skupovima protiv Kaštijuna ili TE Plomin 3 na ugljen, da ne bi netko sa skupa prepoznao da je iz Glasa Istre jer su, eto, to političke odluke i projekti legalno izabrane većine građana.

Ovo je zaista nedopustivo i takvo uplitanje Uprave društva u uređivanje novine i slobodne aktivnosti svojih radnika krši se pravo na privatnost te guši slobodu mišljenja i izražavanja. Početkom srpnja Upravi je zasmetalo što su Zoran Angeleski i Maša Jerin održali konferenciju za novinare za vrijeme dnevne pauze, a sada im smeta što rade u večernjim satima, izvan radnog vremena i dok nisu bili na zadatku.

Smatramo da Zoran Angeleski, kao i svaki radnik Glasa Istre i bilo koje druge tvrtke, kao i svaki nezaposleni građanin, ima pravo na svoj stav o svakom projektu u državi, pa tako i o projektu "Brijuni rivijera", o čemu se Angeleski očitovao na sjednici pulskog Gradskog vijeća održanoj 27. srpnja 2011. kao predstavnik građanske inicijative Volim Pulu, a zbog čega mu je Uprava uručila otkaz, jer se u zapisniku pored njegovog imena i prezimena pojavilo ime "Glas Istre". Sindikat sumnja u istinitost i točnost zapisnika jer takav dokaz nije dostavljen na naše zakonito traženje i tražit će audiosnimak sjednice s obzirom na to da novinari raznih medija koji su prisustvovali sjednici nisu čuli da je Angeleski rekao "Glas Istre".

Članovi sindikata smatraju da je Angeleski i dalje naš kolega te ćemo mu stoga iz sindikalne blagajne isplaćivati naknadu dok ne dobije pravnu bitku i sud ga vrati na posao. To je prva u nizu sindikalnih akcija i najavljujemo da će ih uskoro biti još, ukoliko Uprava ne vrati Angeleskog na posao.

Ukoliko je Uprava dosljedna, pozivamo je da zbog povrede ugleda i časti Glasa Istre otkaže ugovor o radu članu Uprave Draženu Žmaku i savjetniku Uprave Željku Žmaku, koje je kazneno prijavila Općinskom državnom odvjetništvu Porezna uprava jer su joj kao odgovorne osobe u Glasu Istre ostali dužni 10,8 milijuna kuna za doprinose i poreze. Zbog toga više od 500 ljudi u 2011. godini neće ostvariti povrat poreza.

Sindikata novinara Hrvatske
podružnice Glas Istre

ZORAN ANGELESKI:

Hvala svima!

Hvala svima na iskrenoj podršci i solidarnosti. Solidarnosti nam svima treba. Sa svima koji su sami, a nepravedno slomljeni. Ali, ta neka sila i snaga koja se u trenu formirala oko ovog mog slučaja, a koja posebno iz dana u dan jača na internetu (naravno, bila bi očitija da je ne cenzuriraju tiskani mediji), ta me sila, snaga, nada, energija koja se čak u hodu čisti od bijesa, ona me najviše raduje.

I prije ovog slučaja smo kao društvo u cjelini , a sada posebno kao lokalna zajednica, zabrazdili u priličan mrak voljom bahatih svemoćnika (ali slabih, jer da su mudriji, ne bi posezali za ovakvim nasilnim i nezakonitim potezima). Em žive parazitski na našoj lovi, em nas ušutkuju i tjeraju izvan zone. Izvan zone odlučivanja, ali i upravljanja, kolikogod vi bili sposobni i obrazovani. T.j. baš zato!

Linija je prijeđena! Vrijeme je za akciju, kontinuiranu. Do prave, radikalne, suštinske promjene. Ja vjerujem u to!

SINDIKAT NOVOG LISTA:

Prestanite štetiti našem ugledu, vratite Angeleskog!

Izražavajući svoju solidarnost s kolegom Zoranom Angeleskim iz Glasa Istre, članovi Sindikata novinara Hrvatske - Podružnica Novi list pozivaju Upravu Glasa Istre da poništi svoju odluku o otkazu radnog odnosa tom novinaru. Novine koje za sebe na naslovnoj stranici kažu da su nezavisni dnevnik morale bi se ponositi pluralizmom mišljenja svojih novinara, a ne kažnjavati novinara zbog njegovog istupanja na javnom skupu izražavajući stavove koji očito nisu po volji Uprave Glasa Istre. Postupak Uprave dovodi u pitanje vjerodostojnost Glasa Istre, ali posredno i Novog lista koji u međuredakcijskoj razmjeni objavljuje i tekstove iz tog istarskog dnevnika. Pozivamo, stoga, Upravu Glasa Istre da, ne čekajući da izgubi još jedan sudski spor, prestane činiti štetu kolegi Angeleskom, Glasu Istre, pa i nama i odmah ukine spornu odluku.

Nenad Miculinić
glavni sindikalni povjerenik

REAGIRANJA:

Osim navedenih priopćenja i pisama napad na slobodu izražavanja mišljenja te, u konačnici, ilegalan čin otpuštanja Zorana Angeleskog izazvao je reakcije podrške od niza udruga, organizacija i pojedinaca poput: European Federation of Journalists (Europske Novinarske Federacije), Sindikata novinara Hrvatske, B.a.B.e., Gong, Inicijativa "Srđ je naš", Kuća ljudskih prava, Mirovna grupa OAZA, Pravo na grad, Pulska Grupa, Transparency International Hrvatska, Zelena akcija, Zelena Istra, Zadruga Praksa, i mnogih drugih.

CENZURIRANO PISMO

IVANA PAULETTE 1. RUJNA

Stravičan korak unatrag

Obraćam vam se povodom vaše odluke da prekinete radni odnos s gosp. Zoranom Angeleski. Poznam tu osobu i kao građanina i kao novinara i o njemu imam samo dobro mišljenje. Častan i pošten, radišan i objektivan, tome se nema što više dodati. Pratim vaše novine vjerojatno duže nego bilo koji vaš djelatnik, godine koje nosim su mi to omogućile. Put toga lista nije bio uvijek za pohvalu, nadali smo se da su ta vremena prošla.

No, kako se svi nadamo da moramo napredovati, tako želimo da i mediji napreduju. Napreduju u otvorenosti, demokraciji i pravdi. Svi ti elementi su ugroženi ako se vrši ograničavanje misli, ako se vraćamo iza rešetaka cenzure, u tamu jednoumlja. Otkaz objektivnom novinaru je stravičan korak unatrag. Korak unatrag koji nas sve više udaljava od napretka, od civilizacije.

Zato izražavam sve svoje ogorčenje Vašom odlukom. Vjerujem da i vi znate da možete samo usporiti put otvorenosti ali ne možete spriječiti istinu. Istina će uskrsnuti koliko god, za nekoga, neugodna bila.

Ivan Pauletta

IZJAVA HRVATSKOG DRUŠTVA NOVINARA 1. RUJNA

Otkaz Angeleskom - klasičan slučaj cenzorskog nasilja

Hrvatsko novinarsko društvo šokirano je jučerašnjim otkazom kojeg je vlasnik Glasa Istre Albert Faggian uručio novinaru Zoranu Angeleskom, kako je navedeno, zbog „povrede ugleda i časti tvrtke". Naš kolega i član Zoran Angeleski sudjelovao je u srpnju na zatvorenoj sjednici Gradskog vijeća Pule o projektu Brijuni Rivijera, tamo je pozvan i tamo je sudjelovao kao član inicijative Volim Pulu, koja se ne slaže s tim projektom.

Otkaz Zoranu Angeleskom nezakonit je i klasičan slučaj nasilja nad drukčijim mišljenjem i zastrašivanje i svih drugih novinara u Glasu Istre cenzurom i autocenzurom. Štoviše, to može biti shvaćeno i kao opća poruka upozorenja novinarskih poslodavaca svim novinarima u Hrvatskoj da paze što rade da se ne zamjere gazdama.

Jasno je da bilo koji novinar, pa tako i Zoran Angeleski, mimo izvršavanja svojih novinarskih obveza, ima pravo biti društveni aktivist i zalagati se za što god želi, bez straha da će zbog svog mišljenja i djelovanja izgubiti posao. Ovaj otkaz zbog mišljenja i djelovanja koje se naprosto, eto, ne sviđa njegovom trenutačnom poslodavcu i, možda, njegovom političkom mentoru, skandalozan je slučaj koji se inače ne događa u demokratskim zemljama.

Novinari bi trebali biti slobodni ljudi, i po tome što su po svom poslu javne osobe – imaju pravo, čak i društvenu obvezu slobodno nastupati i izvan svojih redakcija. HND će o ovom cenzurskom otkazu obavijestiti nadležne međunarodne novinarske institucije.

Zdenko Duka, predsjednik

NE BRIJUNI RIVIJERI - NE PRIVATIZACIJI POLA GRADA - NE KORUPCIJI

Izlazak iz krize ne može se temeljiti

Premda se o projektu Brijuni rivijera govori već deset godina, malo tko u Puli, Fažani i Vodnjanu zna o čemu se radi. Nasjedajući na predizbornu demagogiju vladajućeg HDZ-a i IDS-a, neupućeni zagovornici projekta pozivaju se na "nova radna mjesta" i "pokretanje gospodarstva", ne znajući pri tome gotovo ništa o sadržaju samog projekta. Rezultat je to desetogodišnje IDS-ove propagande. Osim propagandnih poruka ne raspolaže se podacima koji bi ukazivali na pozitivne ekonomske ili društvene učinke projekta Brijuni rivijera. U prilog tome govori i odgovor direktora tvrtke na upit Zelene Istre o procjeni društveno-ekonomskih učinaka: "S obzirom da je u međuvremenu došlo do bitnih promjena stopa doprinosa, poreza i naknada, a Brijuni rivijera d.o.o. nije naručivala izradu nove procjene, nismo vam u mogućnosti dostaviti podatke koji bi odgovarali sadašnjim relevantnim polaznim pretpostavkama za izračun društvene korisnosti".

Ne znam što je, ali podržavam

Činjenica da se o tom projektu u javnosti vrlo malo zna izravna je posljedica namjere da se trgovanje vrijednim prostorom obavi što dalje od očiju javnosti. To je i razlog zbog kojeg u proteklih 10 godina nije provedena niti jedna javna rasprava premda je dio zainteresirane javnosti uporno ukazivao na nedostatke i štetnost predloženog razvojnog koncepta. Na sjednici pulskog Gradskog vijeća, održanoj 1. srpnja 2011., na kojoj se raspravljalo o usvajanju prijedloga ugovora o realizaciji projekta Brijuni rivijera na lokacijama Hidrobaza, Pineta i Sv. Katarina i Monumenti, mnogi su predstavnici vladajuće koalicije u vijeću iskazali religiozni pristup projektu - nemam studije ni analize, ali vjerujem.

Nije uopće sporno da projekt nije nastao na temelju promišljanja potreba razvoja gradova i općina. U izradi prijedloga ugovora nisu sudjelovali predstavnici gradova i općina na čijem se teritoriju planira i ničime nije osigurana dobrobit za lokalnu zajednicu. Ne samo da u ugovor nije ugrađen interes lokalne zajednice, već nedostaju bilo kakvi podaci za procjenu njegovog učinka. Budući da nema podataka iz kojih bi se mogli izvući učinci, podaci se, kao i u slučaju drugih "razvojnih" projekata na hrvatskoj obali - izmišljaju. Najčešće se radi o izmišljenoj brojci novih radnih mjesta i "sekundarnim učincima" na razvoj gospodarstva općenito od kojih je najomiljeniji onaj o prodaji vina i maslinovog ulja turistima.

Razvoj bi trebao podrazumijevati razvoj lokalnih potencijala, a ne da se zajednici oduzima njen temeljni razvojni resurs - prostor, koji će poslužiti nečijem tuđem profitu. Pogodnosti projekta Brijuni rivijera i način na koji se planira privući će investitore predatorskog tipa, potpuno nezainteresirane za dobrobit lokalne zajednice. Špekulanti koji će doći u Pulu, Vodnjan i Fažanu potrošit će resurs koji im se tako velikodušno nudi, zaraditi na njemu i otići. Teritorij u tom kontekstu postaje kolonijalni pojam, a resortizacija ključna za oduzimanju resursa lokalnoj zajednici.

Izlazak iz krize ne može se temeljiti na sezonskoj djelatnosti kao što je turizam. Kao što nema ni govora o tome da sezonska djelatnost može riješiti problem nezaposlenosti u Istri. Ne treba zaboraviti ni županovu izjavu s 23. sjednice Županijske skupštine, održane 20 lipnja 2011., da ne raspolažemo kadrom obrazovanim u dovoljnoj mjeri da bi se zapošljavao na rukovodećim položajima u budućim turističkim tvrtkama Brijuni rivijere te da je prirodno da će investitori takve kadrove dovoditi izvana.

Monokultura turizma vrlo je opasna za lokalnu zajednicu koja u slučaju krize može doživjeti kolaps. Osim toga, ako nije uspjelo Grcima i Španjolcima, zašto vjerujemo da će nama?

10 godina propuštenih prilika

Budućnost Pule je razvoj grada na obalama Pulskog zaljeva, postupno i u skladu s trenutnim mogućnostima. Razvoj mora uključiti različite korisnike i različite djelatnosti. Svi vojni objekti na obalama Pulskog zaljeva koji su već godinama napušteni trebali su odavno dobiti trajne ili privremene korisnike, manje ili veće investitore. Zbog projekta Brijuni rivijera to deset godina nije bilo moguće.

Proteklo desetogodišnje razdoblje moglo se iskoristiti i za prenošenje vlasništva nad zemljištem i nekretninama s države na jedinice lokalne samouprave kao u mnogim drugim gradovima u Hrvatskoj. Budući da se već deset godina govori o zajedničkom državno-županijskom projektu Brijuni rivijera, nitko se nije ni potrudio pregovarati s MORH-om o uvjetima prepuštanja zemljišta i nekretnina "rezerviranih" za projekt Brijuni rivijera gradovima i općinama na čijem se području nalaze. Zato sada država sebi uzima za pravo ubirati većinu planirane naknade za pravo građenja na lokacijama Brijuni rivijere.

MORH je mnoge nekretnine i zemljišta prepustio općinama i gradovima u Hrvatskoj. U najvećem broju slučajeva radilo se o nekoj vrsti prebijanja dugova - prebijani su dugovi države s gradskim poduzećima, dugovi za komunalne naknade, zamjene zemljišta između države i grada, zamjena zemljišta za gradske stanove ili podstanarstvo državnih službi u gradskim objektima itd. No, bilo je i besplatnih prepuštanja gradovima kao u slučaju npr. ribnjaka Pulman (2002.), strelišta Potočani kod Slatine (2002.), vježbališta Bokanjac koje je dano Gradu Zadru (2003.) itd. Vojarna Karlo Rojc je dana Gradu Puli u zamjenu za otpis dugova države, kao i vojarna Vladimir Gortan. Vojarna Trsat, gdje se danas nalazi riječki kampus, dana je Rijeci u zamjenu za oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Svi se kampusi nalaze na bivšem vojnom zemljištu (Split) ili u vojarnama (Zagreb, Zadar, Osijek, Rijeka) i svi su prepušteni gradovima odnosno sveučilištima.

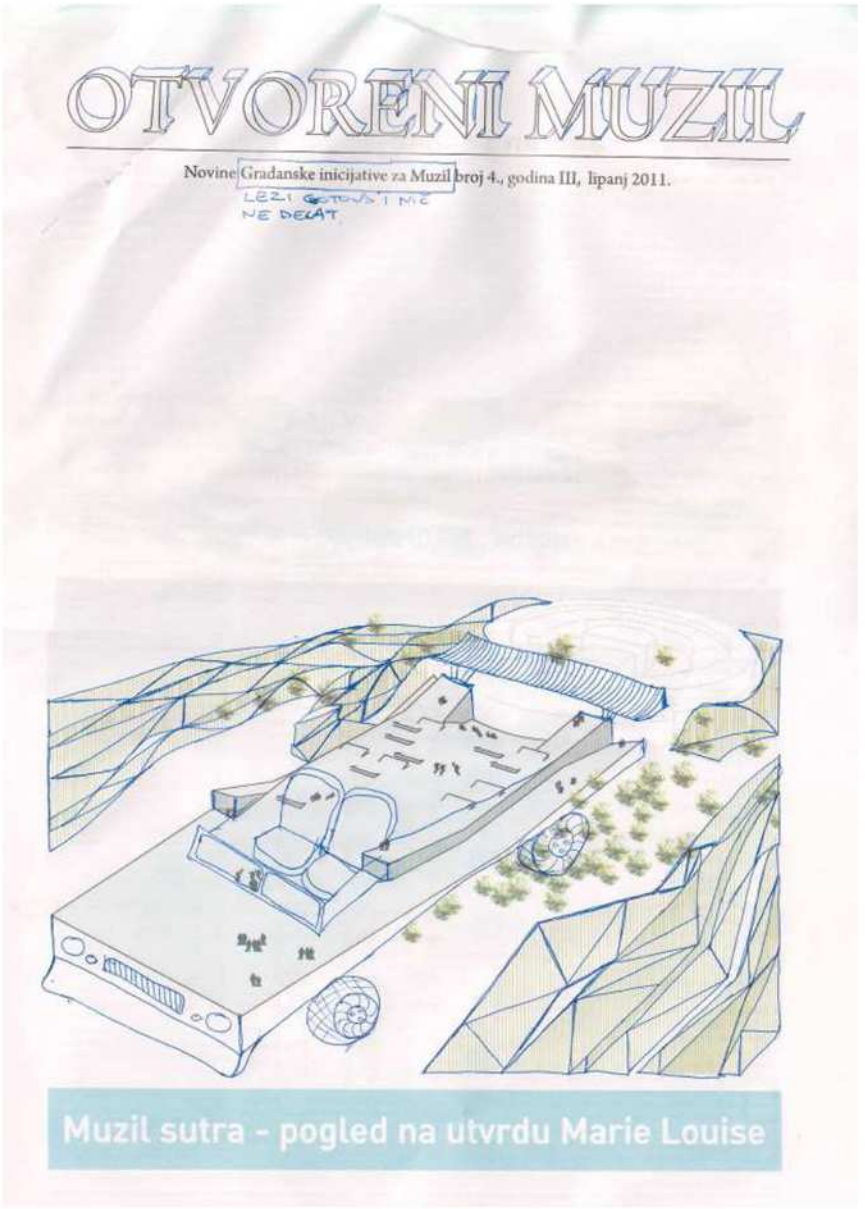
Zemljište i zgrade na lokacijama projekta Brijuni rivijera od samoga su početka bili namijenjeni državno-županijskoj tvrtki. Kada bi se na nekom dijelu planiranih lokacija projekta Brijuni rivijera, npr. Muzilu, planirali neki drugi sadržaji koji ne bi ulazili u projekt Brijuni rivijera, bilo bi posve utemeljeno tražiti od države da zemljište i postojeće objekte prepusti gradu jer je to napravljeno i u mnogim drugim slučajevima, bez obzira na to radi li se o prebijanju dugova ili nečem drugom. Primjerice, Varaždin je dobio i vojarnu i vježbalište uz obavezu izgradnje stanova na dijelu tog zemljišta od kojih bi dio otišao za potrebe MORH-a. MORH tj. gradovi na taj način trenutno grade stanove u više mjesta u Hrvatskoj poput Slunja, Vinkovaca i drugih mjesta. Nema nikakve suštinske razlike između vojarne Muzil ili Monumenti od vojarne Trsat u Rijeci ili Borongaj u Zagrebu, pa ni razloga da ih Grad Pula ne zatraži za sebe, za svoje potrebe.

Ugovor o realizaciji projekta nije moguće "popraviti"!

Prijedlog ugovora o realizaciji projekta Brijuni rivijera na spomenutim lokacijama nije moguće popraviti. Prvenstveno zbog toga što je njegova suština u tome da se u 50-godišnji najam putem prava građenja planira najveći dio preostalog pulskog priobalja dati u ruke maksimalno trima investitorima, dajući im široku slobodu u osmišljavanju sadržaja na ponuđenim lokacijama, a jedinicama lokalne samouprave nameće se volja investitora koja se mora pretočiti u urbanističke planove.

Iz teksta prijedloga ugovora o realizaciji projekta Brijuni rivijera vidljivo je da je element šireg društvenog interesa sveden na samo jedan od kriterija prema kojima će se ocjenjivati najbolji ponuditelj umjesto da on bude osnovni preduvjet realizacije projekta. Očito je da u pregovorima o načinu realizacije projekta Brijuni rivijera nije postojao "lobist" koji bi zastupao interese jedinica lokalne samouprave na čijem se teritoriju planira projekt budući da su gotovo svi članci ugovora nedvojbeno na njihovu štetu, a u korist "unaprjeđenja ugostiteljsko-

Komentari i primjedbe na prijedlog ugovora o provedbi razvojnog programa Brijuni rivijera na lokacijama Pineta, Hidrobaza i otok Sv. Katarina-Monumenti koje je Građanska inicijativa Volim Pulu uputila Skupštini Istarske županije 20.lipnja

OTVORENI MUZIL

Novine Građanske inicijative za Muzil broj 4., godina III, lipanj 2011.

LEZI GOTOV I NIČ NE DELAT

Muzil sutra - pogled na utvrdu Marie Louise

Kampus vraćen na doradu

Dokument sa županijske skupštine. Išarana naslovna stranica 4. broja novina "Otvoreni Muzil" koje su podijeljene vijećnicima. Od projekta sveučilišnog kampusa na Muzilu tako je nastao kabriolet sa spojlerom. Osim toga podcrtan je naziv inicijative gdje je nadopisano "lezi gotov i nič ne delat".

na turizmu i sezonskoj djelatnosti

Dejan Štifanić

Žali bože osloboditelja, takvo ulizivanje Ninu nisam očekivao, i HSS-HDZ mu se ulizuje. Neprikosnoveni papa je Nino, nije mu bilo svejedno i lupao uvijek isto. Inače, ta skupština je smijurija živa koja odlučuje o bitnim pitanjima. Na trenutke sam imao filing da jedva čekaju da idu doma, a tamo su reda radi da daju legitimnost Ninovim odlukama. Mladi IDSovski lavovi su potvrdili teze o oportunizmu, a Šizo i Emil su potvrdili da su talibani po riječima mladog skinhead lava Grgete koji citira Ankl Sema "ko ne riskira ne profitira" i dobije naravno pozitivan feedback od ženske strane vraga. DAI SAI je prozvan kao politička a ne stručna organizacija zbog detaljne analize u kojoj potvrđuju struku dok nakon toga Nino priznaje da je ipak zaljubljen sam u sebe da mu čak i grafiti pumpaju ego i priznaje da voli demokraciju kao dekoraciju na zidu kada mu dođe gost Frattini iz Italije koji, da čuje sulude napore u prevodima Dina Kozlevca, automatski bi se odrekao Istre i Zagorja. Chi e' per si alzi la mano. Grazie arrivedrerci!

Ivo Zuban

Odbacite ugovor!

Predloženi ugovor o realizaciji projekta Brijuni rivijera potrebno je odbaciti i:
- za područje Muzila započeti proces pregovora s MORH-om o prepuštanju lokacije gradu uz istovremeno organiziranje široke javne rasprave o funkcijama potrebnim gradu koje bi se na toj lokaciji mogle realizirati;
- putem javne rasprave najprije utvrditi što je interes grada i građana i zatim taj interes unijeti u razvojni koncept za cijelo područje Pulskog zaljeva;
- nakon javnih diskusija preispitati i promijeniti, ako treba, zadane namjene GUP-a;
- ugraditi obavezni prikaz doprinosa budućih razvojnih koncepata na širem području (prostorna, okolišna, gospodarska i društvena održivost projekata).

turističkih sadržaja na području Istre, osobito Nacionalnog parka Brijuni". Jedini uspješni lobist u cijeloj priči bivši je ravnatelj Nacionalnog parka Brijuni, odnosno sadašnji direktor tvrtke Brijuni rivijera koji je uspio isposlovati da se naknada od prava građenja na cijelom području koristi za ulaganja u turističko-ugostiteljske sadržaje na otočju Brijuni.

Mnoga su otvorena pitanja i potencijalne štete koje proizlaze iz samog ugovora. Većina naknade za pravo građenja pripada državi kao većinskom vlasniku zgrada i zemljišta. No, čak ni taj mali dio naknade neće biti prihod općine i gradova na čijem se području nalazi zemljište, nego će se "naknada uplaćivati na račun Brijuni rivijere koja ih može koristiti isključivo za podmirenje troškova poslovanja za unaprjeđenje ugostiteljsko-turističkih sadržaje na području Istre, osobito Nacionalnog parka Brijuni, ali samo uz prethodnu odluku i suglasnost Vlade Republike Hrvatske". Talijani imaju prikladnu uzrečicu "Oltre il danno, la beffa" (Pored štete i ruganje). Premda je lokalna samouprava obavezna brinuti o komunalnoj infrastrukturi i prostornom uređenju, pa bi bilo prirodno i da naknada ide onom tko je infrastrukturu dužan graditi i održavati, a to su općine i gradovi, u ovom slučaju se predviđa da obaveza izgradnje i održavanja infrastrukture ostaje na jedinicama lokalne samouprave, a prihod će ići državi koja će ga raspoređivati po svom nahođenju. To je osigurano i većinom predstavnika države u povjerenstvu koje se formira za donošenje takvih odluka.

Prijedlog ugovora otvara prostor za korupciju na mnoge načine: navedeno povjerenstvo određuje početnu cijenu zakupnine i za služnost prema slobodnoj procjeni, a ugovor o pravu građenja sklapa s investitorom za pojedinu lokaciju, što znači da se svaki put može utvrditi neka druga naknada. Nije jasno utvrđeno prema kojim će se kriterijima, odnosno kako točno izabrati najbolji ponuditelj za pojedinu lokaciju. Uvjeti koje ponuditelj mora zadovoljiti jesu navedeni, ali ne i ponderi koji se pridaju svakom od tih uvjeta. Ponderiranje je postupak dodjeljivanja odgovarajuće važnosti pojedinom kriteriju. Može li, na primjer, natječaj dobiti onaj tko ponudi najmanju naknadu za građenje po četvornom metru, ali zato ima najbolji ugled i opseg poslovanja?

Zapošljavanje je kriterij koji se samo spominje pod točkom "opći razvojni učinci i suradnja s lokalnom zajednicom (aspekti eksterne ekonomije i utjecaj na lokalnu zajednicu, zapošljavanje)". Zašto je zapošljavanje tako marginalizirano ako se, prema načinu na koji se projekt predstavlja, najveći učinak projekta očekuje upravo na polju zapošljavanja?

Zbog navedenih i mnogih drugih nedostataka i krovne su udruge arhitektonske struke, Udruženje hrvatskih arhitekata i Društvo arhitekata Istre, ocijenile ugovor o realizaciji projekta Brijuni rivijera na lokacijama Pineta, Hidrobaza i otok Sv. Katarina-Monumenti neprihvatljivim. Navode da je odbijen njihov zahtjev za izradom studijskih provjera za koje je potrebno maksimalno 60 dana, a koje predstavljaju jedini mogući temelj za raspisivanje natječaja ako je uistinu njegov krajnji cilj aktivacija lokaliteta u korist sveukupnog stanovništva (vidi str.11)

Ugovor o reazlizaciji projekta protivan je Ustavu RH

Prema članku 135. Ustava RH "Jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalne djelatnosti, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, tehničku kulturu, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu". Ta se odredba Ustava predloženim ugovorom o realizaciji projekta Brijuni rivijera krši jer bi se najbolji ponuditelj odabrao na temelju ponuđenog idejnog rješenja, na koje jedinice lokalne samouprave ne mogu nikako utjecati, a imale bi obavezu prenošenja tog rješenja u urbanističke i detaljne planove uređenja prostora. Na taj način lokalna zajednica nema nikakvu mogućnost izraziti i u plan ugraditi i svoje interese.

Dušica Radojčić

Srpanjska ofenziva

Kosor - Jakovčić

Vlada 28.7.

Jakovčić 28.7.

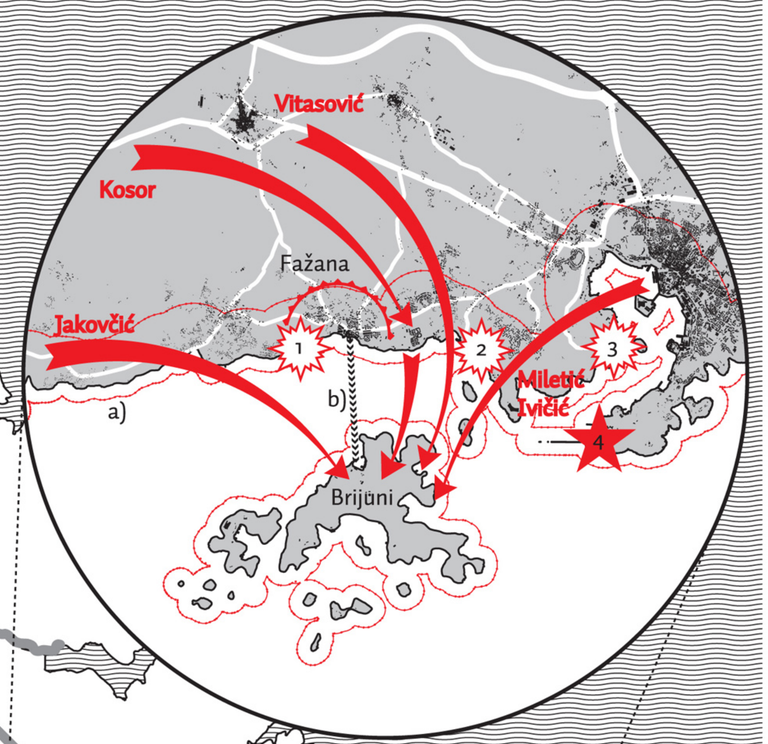
Vlada 28.7.

Jakovčić 28.7.

LEGENDA:
a) Zaštićeni obalni pojas
b) Najbliža veza NP Brijuna i kopna

1) **Pineta** - dio natječaja
2) **Hidrobaza** - dio natječaja
3) **Katarina Monumenti** - dio natječaja
4) **Muzil** - izuzet iz natječaja

Fažana - općina koja je odbila ugovor Brijuni rivijera
Brijuni - mjesto potpisivanja Protokola: "Ugovorne strane iz točke I. ovog Protokola suglasno utvrđuju i izjavljuju svoju spremnost da Ugovor iz točke I. ovog Protokola, neovisno o odredbi njegova članka 28. stavka 3., proizvodi pravne učinke u odnosu na ugovorne strane potpisnice ovog Protokola, danom potpisa Ugovora s Protokolom."

Pazin, 28.7.:

17:00: Od 41 vijećnika sjednici je prisustvovalo njih 32. Prijedlog je poduprlo 22 vijećnika (IDS, HDZ i HSLS), njih 9 bilo je protiv (SDP, Ladonja i HSU). 1 vijećnik HNS-a bio je suzdržan. Ugovor je prihvaćen.

inicijativa Volim Pulu 28.7.

inicijativa Volim Pulu 28.7.

Vodnjan, 27.7.:

Od 13 vijećnika sjednici je prisustvovalo njih 11. Dva vijećnika SDP-a nisu prisustvovala. Ugovor je jednoglasno i bez ikakve rasprave prihvaćen (IDS, Ladonja, HDZ, HSS, HSU).

Pula, 27.7.:

17:00: Prisustvovalo je 24 vijećnika. Prijedlog je poduprlo 15 vijećnika (IDS, HSU, HDZ i Denis Martinčić), a njih 9 bilo je protiv (Ladonja, NL Loredane Štok, 2 vijećnika SDP-a). Ugovor je prihvaćen. Prema falsificiranom zapisniku s tog vijeća A. Faggian uručio izvanredni otkaz Z.Angeleskom.

Fažana, 28.7.:

18:00: Prisustvovalo je 13 vijećnika. Prijedlog je poduprlo 5 vijećnika (IDS), a njih 7 bilo je protiv (SDP, Ladonja, HSU). 1 vijećnik HDZ-a bio je suzdržan. Ugovor nije prihvaćen.
Ada Damjanac: „Sigurno se nije očekivalo da će se mala učiteljica suprotstaviti moćnom istarskom županu."(Ipress 16.8.2011.)

Poreč:

Jakovčićevo sjedište

Umag, 28.7.:

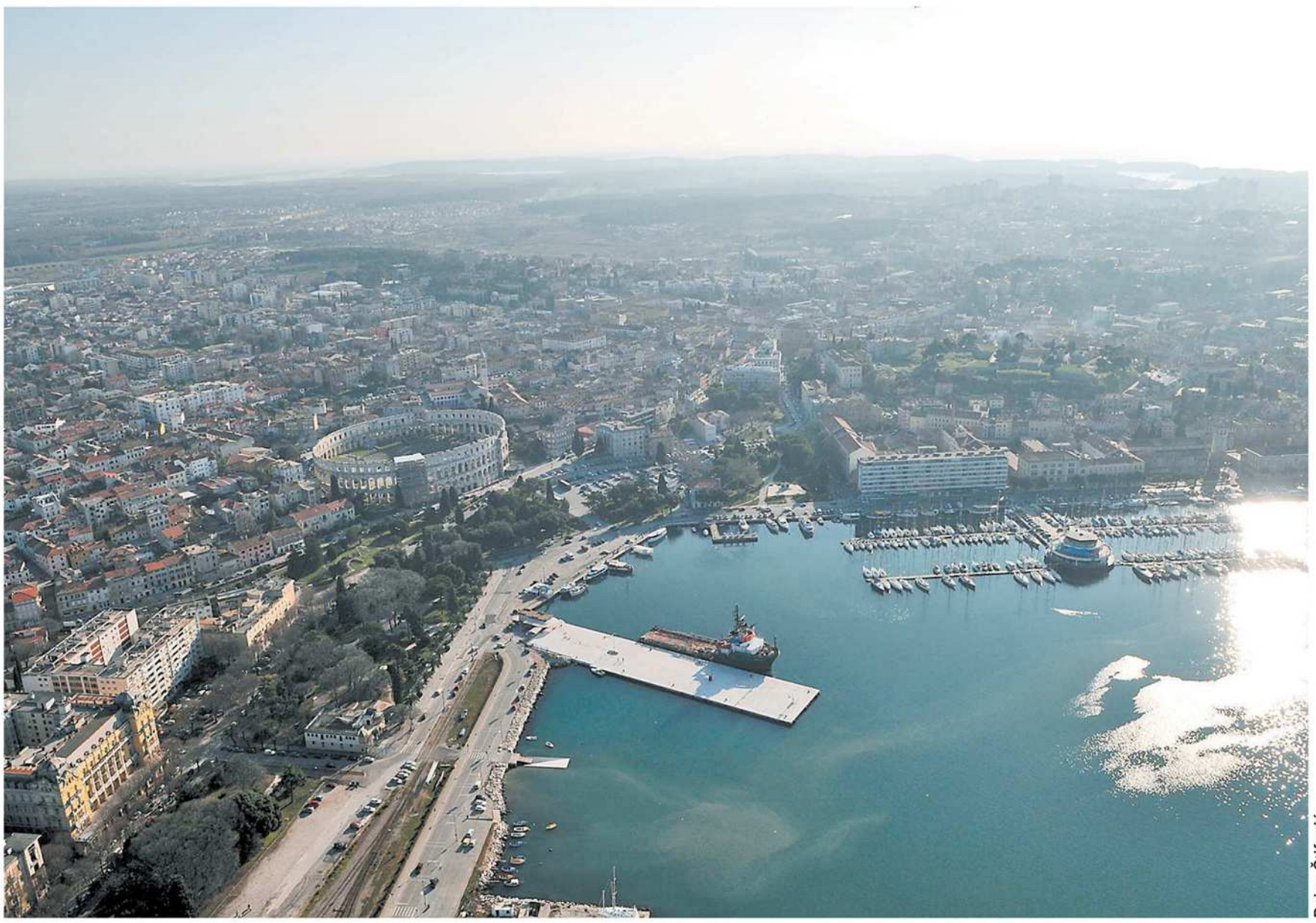
12:30: Na sjednici Vlade u hotelu Meliá Coral dana konačna suglasnost na Prijedlog ugovora. Na sjednici prisustvuje i Ivan Jakovčić.
Jadranka Kosor: "Nitko nas neće spriječiti i nikoga nećemo pitati za dozvolu oko projekta Brijuni Rivijera." (Indeks 28.7.2011.)

Brijuni, 29.7.:

12:00: Jadranka Kosor, Ivan jakovčić, Boris Miletić, Klaudio Vitasović i Ratomir Ivičić prije potpisivanja ugovora zajedno potpisuju „Protokol" kojim „izjavljuju svoju spremnost da Ugovor proizvodi pravne učinke", neovisno o tome što njegov članak 28. Kaže da vrijedi tek kada ga sve stranke potpišu, a to znači i općina Fažana koja do danas još nije potpisala.

OBRAĆANJE PREDSTAVNIKA INICIJATIVE PULSKIM VIJEĆNICIMA 1. SRPNJA

Grad je mozaik različitih korisnika

Dejan Štifanić

O vdje sam jer se protivnici Brijuni rivijere često diskreditiraju kao protivnici razvoja, turizma ili čak čisto kao politički protivnici, oponenti. Takve diskreditacije me smetaju i htio bih pojasniti stvar koja je zapravo vrlo jednostavna. Dovoljno je usporediti način kako se na Katarini planira marina s jednom postojećom gradskom marinom: na primjer ovom najbližom, petsto metara od Foruma.

Tada ćemo vidjeti ACI marinu koja tik do sebe ima veliku stambenu zgradu, kraj te stambene zgrade nalazi se velika poslovna zgrada, s druge strane te stambene zgrade nalazi se bivša tiskara koja se danas pretvara u ustanovu kulturne namjene, usred toga je arheološko nalazište nad kojim se špekulira oko gradnje garaže ili neke druge intervencije. S jedne strane je park, s druge strane je početak glavne pješačke ulice grada pa je tu još stambenih kuća, mali proizvodni pogon, zatim zgrada Glasa Istre, usred svega toga nekoliko je kafića, kiosaka i različitih butika. U blizini je jedan stari hotel i jedan novi, upravo izgrađen, a s druge strane nalazi se hostel. Tu prolazi željeznička pruga, cesta i parking oko kojeg se vodi spor između Pula parkinga i Lučke uprave. To je grad.

Grad nastaje kao mozaik različitih funkcija, različitih korisnika sa svim svojim konfliktima i suradnjom, to jest željom za zajedničkim dobrom. To područje nema jednog koncesionara, nego stotine, njime ne upravlja privatna firma, nego mi građani putem vas vijećnika. Takav razvoj, sa stotinama različitih korisnika, namjena, poduzetnika, firmi, investitora, na Katarini i Monumentima zamišljen je još 2006. godine na radionici Katarina 06, prezentiran u istoimenoj knjizi te izložen gradskim vlastima.

Smatramo da budućnost Pule mora biti budućnost razvoja grada oko cijelog Pulskog zaljeva s tisućama različitih korisnika, investitora i koncesionara, različitih djelatnosti, domaćim i stranim stanovništvom, gostima, posjetiteljima i slučajnim prolaznicima.

Ono što se projektom Brijuni rivijera nameće upravo isključuje sve navedeno. Projektom Brijuni rivijera četvrtina grada, to jest sav preostali prostor za razvoj grada oko zaljeva se predaje najviše trima vlasnicima, kompanijama ili fondovima na ostvarivanje svog poslovnog interesa preko jednog jedinog alata, a to je građevinski biznis u ime jedne jedine namjene - turističke. Tom budućem vlasniku će jedini cilj biti profit, što je razumljivo, bilo u početnoj fazi prenamjene zemljišta, bilo u fazi izgradnje, a tek eventualno kroz buduću turističku djelatnost. Na taj način grad definitivno gubi mogućnost vlastitog razvoja. Jer iz nepoznatog razloga žele stotine hektara koncesionariti u cjelini za jednu jedinu moguću namjenu.

Konkretno, projekt poznat pod nazivom Brijuni rivijera smatram medijskim spinom već u svom nazivu budući da se on nakon deset godina postojanja tvrtke još uvijek sastoji od jedne A4 knjižice u kojoj su na zračnim snimcima teritorija ucrtane granice tih velikih zona koje će se dati u koncesiju s brojevima smještajnih jedinica.

To područje nema jednog koncesionara, nego stotine, njime ne upravlja privatna firma, nego mi građani putem vas vijećnika.

Dakle, nemoguće je to nazvati projektom. I daleko jednostavniji projekti već su odavno trebali sadržavati svoje jasne konture, iskaze, strukture investiranja i povrata investicije kroz vrijeme s jasnim naznakama tko, kada i u što investira, tko, kada i kroz što profitira te tko su sve uključeni akteri i na koji način. Svaka iole suvisla investicija već u startu te stvari mora razjasniti.

Nepotrebno je naglašavati da je ovdje riječ o javnoj tvrtki koja barata javnim dobrima, čiji je rad plaćen javnim sredstvima, a koja javnosti ili te podatke krije ili ih nakon deset godina postojanja još uvijek ne posjeduje. Međutim, ako, kako tvrdi, ništa ne krije, a u deset godina nije provela ni jednu javnu raspravu, može se zaključiti jedino da ništa ni ne radi. Smiješno je ili pak zastrašujuće da projekt takvih razmjera nema financijski plan niti uvid u svoju dugoročnu društvenu korisnost. To je činjenica za najstrožu osudu svih odgovornih, koji deset godina sprječavaju razvoj Pule jer ustraju na osobnim megalomanskim vizijama, te sluti na klijentelizam na najvišim državnim, županijskim i gradskim razinama.

Nakon svega navedenog smatramo da ugovor koji će se danas tu razmatrati ne treba vratiti na doradu, kao što je to odlučeno prije sedam dana na sjednici Županijske skupštine u Pazinu, već da čitav projekt Brijuni rivijera treba čim prije zaboraviti i odustati od takvog pristupa prostoru koji smo naslijedili. Monofunkcionalne zone razmjera kakvih se kroz ugovor Brijuni rivijera nude u najam nose nesagledivu štetu po razvoj grada, a njihovo neutemeljeno argumentiranje izmišljenim brojem radnih mjesta neodgovorno je prema budućnosti grada i njegovih stanovnika.

Ako se vratimo na početak priče, vidjet ćemo da se nameće jedan nužan pristup rješavanju problema bivših vojnih zona: taj pristup počiva na shvaćanju da je grad raznolik i živ organizam koji se postepeno razvija i održava u skladu s trenutnim mogućnostima. Svi objekti koji su već godinama napušteni trebali su odavno dobiti trajne ili privremene korisnike, investitore, male i velike, lokalne i globalne. Potencijalni investitori mogli su odavno investirati u izgradnju hotela. Nitko me ne može uvjeriti da ne postoji investitor koji bi na isti način na Monumentima uložio u jedan poslovni objekt; netko će također htjeti investirati i u stambeni objekt, a netko u sportsku zonu, ili pak edukacijsku ustanovu. Sve to Brijuni rivijera već deset godina sprječava.

Vjekoslav Gašparović

STRUČNO OČITOVANJE ARHITEKATA NA PRIJEDLOG UGOVORA, 17. LIPNJA

Ugovor u sadašnjem sadržaju je NEPRIHVATLJIV

Poštovani predsjedniče Županijske skupštine, poštovani vijećnici, vezano uz našu dosadašnju komunikaciju po pitanju iznalaženja modela stručne suradnje pri provedbi natječaja za investitore projekta Brijuni rivijera ovim putem želimo izraziti naše nezadovoljstvo i zatečenost prijedlogom ugovora o provedbi razvojnog programa Brijuni rivijera na lokacijama Pineta, Hidrobaza i Sv. Katarina-Monumenti, na koji je Vlada Republike Hrvatske 2. lipnja 2011. dala suglasnosti i koji je upućen na prihvaćanje Skupštini Istarske županije.

Tijekom travnja 2011. predstavnici Udruženja hrvatskih arhitekata, zajedno s Društvom arhitekata Istre i na poziv Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, započeli su dijalog s predstavnicima Brijuni rivijere d.o.o. radi stručnog doprinosa i s ciljem ostvarenja uspješne provedbe natječaja za spomenute lokacije. Nakon prvog čitanja postojeće dokumentacije ukazali smo na činjenicu da je studija koju je 2007. godine izradio Zavod za prostorno planiranje zahtijevala dodatne provjere predloženih kapaciteta da bi se sagledao pojedini zahvat (lokacija) kroz implementaciju sheme pojedinih zgrada i pojedinog kompleksa u cjelini. Ova razina projektne provjere trebala je ispitati je li predviđeni program (kapacitet) izvediv. Kroz tu vrstu provjere odredili bi se parametri svake zone te bi tada objektivno bilo moguće odrediti vrijednost (cijenu) svake pojedine lokacije.

Samo nakon takve provjere, koja bi uključivala i definiciju održive razvojne strategije u odnosu na uži i širi kontekst, moguće je raspisati ovu vrstu natječaja za dodjeljivanje koncesije. Spomenute studijske provjere koje smo predložili, a koje je moguće izraditi za maksimalno 60 dana, vidimo kao jedini mogući temelj za raspisivanje natječaja, ako je uistinu krajnji cilj natječaja aktivacija spomenutih područja u korist sveukupnog stanovništva. Kada bi bili definirani svi vrijednosni i planerski aspekti, bilo bi potpuno nepotrebno zahtijevati od ponuditelja da priloži prostorne prikaze, već bi se isti morao ovom vrstom ugovora obvezati na provedbu javnog urbanističko-arhitektonskog natječaja koji se dokazao kao jedini demokratski, transparentni i stručni način pristupanja prostornoj organizaciji, kao i ugradnji javnog interesa u oblikovanje. Rezultat natječaja automatski bi bio podloga za izradu UPU-a, a potom i za realizaciju planiranih sadržaja te bi se time skratili svi rokovi potrebni za izradu i ishođenje potrebnih suglasnosti.

Naglašavamo da zbog nedostatka obrazloženih podloga postojeći prijedlog ugovora nosi visoku dozu rizika te dovodi u pitanje sam mehanizam odabira najboljeg ponuđača. Neargumentiranim procjenjujemo predložena područja obuhvata pojedinih lokaliteta koja su predmet natječaja budući da nisu utemeljena na prethodnim stručnim analizama i procjenama lokalnih potreba, a što je npr. naročito vidljivo u dijelu mješovite stambeno-poslovne, javne i društvene namjene na lokaciji Katarina-Monumenti za koju se iskazivanje budućih potreba korištenja očekuje kroz iskazivanje interesa stranog investitora. Elementi šireg društvenog interesa svedeni su tek na jedan od kriterija ocjene ponuditelja kao opći razvojni učinci i suradnja s lokalnom zajednicom (aspekti eksterne ekonomije i utjecaj na lokalnu zajednicu, zapošljavanje). Mehanizmi kroz koje lokalna zajednica može izražavati svoje interese i želje za promjenom, ili redukcijom pojedinih prostorno-planskih rješenja, prijedlogom ugovora svedeni su tek na formalno provođenje postupaka javne rasprave o planovima užeg područja. U tom je smislu potpuno nejasna mogućnost utjecaja na planska rješenja budući da je investitor sa svojim razvojnim projektom i idejnim rješenjem već odabran.

Izmjena rješenja u tom postupku može implicirati i pitanje zaštite interesa investitora, o čemu u prijedlogu ugovora ništa nije rečeno pa se može zaključiti da se odabirom investitora odabiru i idejna rješenja koja se kao obveza preuzimaju za ugrađivanje u urbanističke i detaljne planove.

Iako je Zakonom o prostornom uređenju i gradnji donošenje prostornih planova u nadležnosti vijeća jedinica lokalne samouprave po provedenom postupku javne rasprave, u čemu se treba jasno prepoznati stav lokalnog stanovništva, predloženi postupak provođenja natječaja prejudicira donošenje odluka i smanjuje ili gotovo onemogućuje mogućnost utjecaja na njegov sadržaj.

Ukupni interes se, osim interesa realizacije programa, može iščitati samo kroz naknadu utvrđenu prijedlogom ugovora. U tom je smislu, a naročito u smislu vlasništva i ukupnog šireg interesa jedinica lokalne samouprave, potpuno nejasno isključivo korištenje za podmirenje troškova poslovanja za unapređenje ugostiteljsko-turističkih sadržaja na području Istre, osobito Nacionalnog parka Brijuni, ali samo uz prethodnu odluku i suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Nedovoljnom smatramo i argumentaciju žurnosti raspisivanja ovih natječaja s jedinim argumentom "unapređenja" ugostiteljsko-turističkih sadržaja, kojim bi se otvorila nova mogućnost zapošljavanja. Prostorne koncepcije zamišljene kao zasebni dijelovi grada u svijetu je prevaziđen model koji se dokazao nefunkcionalnim i financijski poražavajućim. Razne suvremene studije prostorne ekonomije ukazuju na to da su integrirane aktivnosti vitalni dio prostornog konteksta i ključni faktor na kojem se temelji bilo koja vrsta profita. Budući da sama Istarska županija ima za osnovno načelo promicanje prostornih, prirodnih i kulturnih osobnosti Istre, kroz smislenu transformaciju ovih lokacija ima mogućnost regenerirati postojeće posebnosti. Smatramo stoga da je upravo ovo prilika u kojoj se može naglasiti suvremena ideja o istarskom prostoru. Istra i Grad Pula će se pritom dokazati kao partner koji ima jasniju viziju budućnosti, a koji uči iz tuđih pogrešaka i s dostojnom pažnjom upravlja svojim prostorom.

Budući da i arhitektura i politika imaju u samom srcu svog djelovanja sučeljavanje i anticipiranje društvenih zahtjeva, obje polažu svoje projekte u budućnost, a njihove vizije oblikuju društvo, gradove, prostor, život i odnose. Prioritet za obje strane je stimulacija dijaloga, obnova i napredak, stoga polažemo duboku vjeru da ćete uvažiti ovdje navedeno stručno mišljenje Udruženja hrvatskih arhitekata i Društva arhitekata Istre da je prijedlog ugovora o provedbi razvojnog programa Brijuni rivijera na lokacijama Pineta, Hidrobaza i otok Sv. Katarina-Monumenti u sadašnjem sadržaju neprihvatljiv.

S poštovanjem,

Hrvoje Hrabak,
predsjednik UHA
Leonid Zuban,
predsjednik DAI-SAI

Vjekoslav Gašparović

Nedovoljnom smatramo i argumentaciju žurnosti raspisivanja ovih natječaja s jedinim argumentom "unapređenja" ugostiteljsko-turističkih sadržaja, kojim bi se otvorila nova mogućnost zapošljavanja. Prostorne koncepcije zamišljene kao zasebni dijelovi grada u svijetu je prevaziđen model koji se dokazao nefunkcionalnim i financijski poražavajućim.

TRIBINA O PROSTORNOJ PROBLEMATICI OBALE U DRUŠTVU ARHITEKATA

Želimo li razvijati gradove ili

Irena Burba

Dana 11. lipnja u prostorima DAI-SAI-ja okupili su se arhitekti koji djeluju na prostoru Jadrana: Ivona Ivčević iz Šibenika, Dinko Peračić iz Splita, Idis Turato iz Rijeke i Leonid Zuban iz Pule, na tribini pod nazivom „Prostorna problematika na Jadranu i uloga struke“. Prenosimo transkript rasprave.

Jurcan: Dobra večer svima, posebno gostima koji će nas upoznati sa situacijama u svojim gradovima. Tekuća borba za prostor duž Jadrana nije ni arhitektonsku struku ostavila neutralnom. U Dubrovniku je Društvo arhitekata stalo uz inicijativu u sukobu s gradskom upravom, u Splitu je službeni stav društva u slučaju Marjana bio povod odstupanju sedmorice članova sa svojih funkcija, u Puli su ove godine provedeni prijevremeni izbori u društvu.

Možemo možda započeti sa Splitom, Dinko, kakva je situacija tamo?

Peračić: Ono što bih htio staviti na stol za ovu diskusiju je iz možda mrvicu šire pozicije, a radi se o ulozi i važnosti arhitekata danas. Mi si umišljamo da smo jako bitni u društvu, a realno ne odgovaramo na bitna pitanja, i to je problem koji nam svi spočitavaju. U tom kontekstu se u Hrvatskoj dogodila anomalija, a to je da je prostor postao jedna od najvećih političkih tema, što je pitanje na koje su arhitekti među prvima trebali odgovoriti. Međutim, zanimljivo je kako su arhitekti, pogotovo mainstream i establishment, jako slabo odgovorili na tu veliku šansu koja je pružena jednoj struci da ponovno postane relevantna.

U principu su arhitekti uvijek oni koji moraju biti u dobrim odnosima s vlasti ako žele raditi nekakav konkretan posao, ali s druge strane javnost traži od arhitekata da budu javni intelektualci s jako izraženim stavom o prostoru koji kasnije služi toj istoj javnosti u borbi za svoje vlastite interese.

Mi smo u Društvu arhitekata Splita činili grupu koja je stalno zagovarala da arhitekt mora biti javni intelektualac koji oblikuje prvenstveno etičke, a zatim i tehničke stavove o prostoru. Međutim, bili smo nadglasana manjina u društvu i to se na kraju raspalo na natječaju za Marjan, gdje su naše kolege definitivno odbile preuzeti kritičku ulogu i jednostavno krenule linijom kapitala i suradnje s gradskim vlastima koje ne brinu za javni interes.

Isprovocirani tom situacijom mi smo dali kolektivnu ostavku u društvu i prebacili se u građansku inicijativu za Marjan koja je počela nuditi razne drugačije kvalitete, suprotne zamislima vlasti koje se tamo trebaju dogoditi. Napravili smo novi program za taj prostor, koji nije privatni restoran, nego genijalna plaža, genijalni park. Marjan nije samo prirodni prostor, nego je i izuzetno bitan komunalni sadržaj koji je prije 100 godina imao akvarij, botanički vrt, zoološki vrt, trim-staze i puno drugih sadržaja, a sad je sveden na čistu prirodu koja se odupire divljoj gradnji.

Jurcan: Možda da nastavimo dalje s Ivonom i situacijom u Šibeniku...

Ivčević: Jedna stvar je možda bitna za manje gradove kao što je Šibenik. Postoji situacija u Hrvatskoj da su mali gradovi napušteni od duha ljudi koji bi se trebali baviti bitnim pitanjima, a to su također i ljudi iz struke. U Šibeniku se to dosta osjeti jer broj pojedinaca koji žele poduzimati neke stvari u gradu je vrlo mali, no pozitivno je da javnost ipak dobro reagira na te inicijative i mislim da će Društvo arhitekata Šibenika, koje je oformljeno tek prije dvije godine, konačno moći raditi konkretnije akcije, posebice kroz povezivanje s drugim društvima.

Sadašnja tema u Šibeniku je poluotok Oštrica gdje se planira smjestiti luksuzno stanovanje i golf igralište. Ono što je apsurdno je da investitor i vlast žele na jednom relativno strmom poluotoku, u njegovom centru, napraviti golf terene koji nikome dolje zapravo baš i ne znače. Sada je pitanje hoće li se pokrenuti rasprava, inicijative, struka, da se sukobe mišljenja i argumenti pa da se iz toga izrodi neko rješenje, ili će neargumentirane interesne sfere nadvladati, kao što je to čest slučaj u Hrvatskoj.

Jurcan: Kakva je situacija s Rijekom? Jedan protagonist koji je već dugo na riječkoj sceni, pa može puno toga reći, je kolega Idis.

Turato: Prije bih se nadovezao na ulogu Društva arhitekata. Društvo je bilo užasno važno u 90-ima da bi se oformila komora i cjenici. Međutim, takva uloga, povezana s cehovskim pitanjima, više nije aktualna. Čini mi se da je ovo što sada Puležani rade zapravo ono kako bi Društvo arhitekata danas trebalo djelovati.

Mi u Rijeci imamo trenutno dobru suradnju sa zajednicom, ali prvenstveno zbog toga što Rijeka nije pod pritiskom. No, u sljedećih nekoliko godina desit će se situacija gdje će lučka područja izgubiti svoju funkciju i postati dio grada. Kako će grad živjeti i što bi taj grad trebao biti nakon što takva industrija nestane, to će biti tema kojom će se riječko društvo morati početi baviti. Ono što je trenutno najbolji lakmus papir za tu temu je prostor Delte u središtu Rijeke. Postoji jedan plan za taj prostor po kojem Grad i Lučka uprava sa Svjetskom bankom traže developera, no na svu sreću zbog ove krize developera nema. Za Deltu će se sigurno raspisati natječaj, to nije sporno, ali ono o čemu nitko ne razmišlja je program za taj natječaj - što je sada na tom mjestu i treba li uopće tamo graditi? Što bi taj prostor trebao biti, to je glavna tema, a ne natječaj.

Jurcan: Slična situacija je u Rijeci i Puli gdje se država ponaša kao privatni vlasnik koji si uzima za pravo da sam planira što želi na javnim prostorima poput luke ili vojnih zona, unatoč tome što su to dijelovi grada. Zamolio bih kolegu Leonida da detaljnije opiše pulski slučaj.

Zuban: Kada govorimo o Puli, prvo treba spomenuti da je prije 10 godina krenula demilitarizacija, oslobodila se velika površina zaljeva. Godina 2006. je bila ključna kada je Pulska grupa organizirala arhitektonsku radionicu.

Tada se praktički počinje razmišljati i djelovati na niz načina te se pokreću aktivnosti koje su vezane za bivše vojne prostore koji zauzimaju četvrtinu grada. Vidjeti kako te prostore - od kojih su neki još i danas zatvoreni, a neki su dostupni, no nije rečeno da će i u budućnosti biti - povezati u jedan kontinuitet društvenih aktivnosti i nastaviti sve gradske aktivnosti - političke, ekonomske i društvene - to je najveće pitanje danas u Puli.

Način na koji se djeluje po tom pitanju je višeslojan, inicijativa za Muzil pokrenula je niz akcija, tiskala novine, organizirala tribine, DAI-SAI je u suradnji s fakultetima u Madridu i Zagrebu organizirao izložbe vezano uz taj prostor već drugu godinu zaredom, a s Udruženjem hrvatskih arhitekata smo pokušali napraviti program koji bi uspio uključiti u proces transformacije tih prostora i građane i investitore da bi se osigurao taj kontinuitet gradskih aktivnosti koje sam već spomenuo.

Jurcan: Zanimljiva je podjela na tri polja djelovanja koja je Leonid opisao - jedno su građanske inicijative gdje mi kao građani surađujemo nevezano uz profesiju, drugi oblik je kroz profesional-

ćemo raditi resorte?

Vjekoslav Gašparović

ni rad zajedno s fakultetima, obrazovnim ustanovama, a treći je taj službeni, koji je postao moguć tek kad su se stvorili uvjeti u Društvu arhitekata Istre, gdje udruge arhitekata zajedno nastupaju prema Ministarstvu okoliša i tvrtki Brijuni rivijera. Naime, Udruga arhitekata ponudila je tvrtki Brijuni rivijera drugačiji pristup natječaju za tri lokacije, međutim taj prijedlog nije baš naletio na plodno tlo.

Zuban: Da, na kraju nije bilo ništa od toga, iako smo se nadali da će biti. Prijedlog koji smo mi uputili Brijuni rivijeri, po kojem bi bilo moguće uključiti i zahtjeve investitora i zahtjeve građana, bio je da se natječaj raspiše u dvije faze. Prva bi bila iskazivanje interesa investitora, od kojih se očekuje razvojni koncept zone zahvata i šireg konteksta. U drugoj fazi bi se odabrale ponude triju, a ne jednog investitora. Od tri ponude bi se sastavio jedan program za zonu koji bi bio balans između zainteresiranosti investitora i zainteresiranosti lokalne zajednice, a tu je onda ključna uloga Društva arhitekata. U toj drugoj fazi smo, osim analize ponuda, predložili i provođenje konstantne rasprave koja bi senzibilizirala, ali i upoznala javnost s mogućnostima tog prostora i mogućnostima koje mješovita namjena u tim zonama nudi. Tako bi budući investitor mogao postati katalizator za druge aktivnosti i za druge privrednike u gradu koji bi se na taj način mogli uključiti u tu gospodarsku zonu i razvitak cijelog tog prostora.

Tek nakon te druge faze išlo bi se u provođenje urbanističko-arhitektonskog natječaja i, na temelju toga, u izradu prostornoplanske dokumentacije. Ono što je bitno naglasiti je da bi se u odabir konačnog investitora išlo tek na kraju, nakon što se prostorna dokumentacija usvoji.

Peračić: Mi smo dovedeni u situaciju da tražimo od gradskih uprava da daju programe za tako velika područja kao što su Srđ, Muzil ili Delta. Mislim da gradovi i javne uprave to uopće nisu u stanju. Iz svih ovih situacija koje sam vidio gradovi stvarno nemaju taj kapacitet. Da bi oni to mogli, trebali bi imati razvojne agencije, razvojne urede, urbanističke urede koji se bave gradom i projekcijama od 10, 15 godina. Jedino što oni sad mogu napraviti je da nađu partnera s kojim će to programirati, i to je nažalost njihova strukturna pozicija, oni jednostavno nemaju kapaciteta ni za što drugo. Doduše, mehanizmi postoje, ali se uopće ne koriste.

Ovo o čemu Leonid govori mi je jako interesantno i drago vidjeti, taj slučaj Pule u kojem vi pokušavate postati upravo taj moderator u planiranju. Na neki način se kroz taj rad kristalizira tema dinamičkog planiranja. Dakle, ako grad nije u stanju, nema svoje službe za razvoj, ako je urbanistički plan kruti dokument, pogotovo za razvoj ovih nepoznatih zona, onda su definitivno potrebni ti moderatori koji su u stanju primiti investitore s nekim inicijalnim idejama, vidjeti javnost s inicijalnim idejama, primiti gradsku upravu s inicijalnim idejama i zajedno razvijati od početka do kraja projekt. Mislim da je tu veliki prostor i šansa za rad Društva arhitekata.

Jurcan: Ovdje se ispravno otvorilo pitanje kapaciteta javnih ustanova. Tu je moguće otkriti novu ulogu društava arhitekata, a to je da moderiraju raspravu između građana, javne uprave i investicija, što velikih, što malih. Naravno, za tu ulogu se društva moraju izboriti jer zasad je to, barem u ovom pulskom iskustvu oko Brijuni rivijere, teoretski model koji nije još stupio u praksu i daleko je od prakse.

Međutim, osim regionalnih društava arhitekata, takvoj ulozi struke mogli bi doprinijeti i fakulteti. Kolega Idis i Dinko rade na splitskom fakultetu pa vjerojatno znaju ima li ta ustanova kapacitete da problematizira konkretne teme koje sada pogađaju gradove, poput pitanja Srđa, Marjana, Delte, Muzila ili Oštrice.

Turato: Što se općenito tiče fakulteta, mislim da edukacija na njima nikako ne smije biti spremanje za realnost, nego mora biti ekstrem, ona mora zapravo provocirati novu istinitost. Mislim da je edukacija tu jako, jako važna upravo da preispituje budućnost. Lani smo, primjerice, sa studentima problematizirali lokaciju Preluke. Baš to mjesto je uzbudljivo jer se nalazi između Opatije, koja ne zna je li grad ili turistički resort, i Rijeke, koja ne zna je li još industrijska ili nije.

Znate, splitski fakultet je vrlo mlada ustanova koja je zamišljena upravo da problematizira teme Mediterana i Jadrana. Tako bih se osobno volio sljedeći semestar baviti zadatkom kao što je Muzil!

Jurcan: Ova druga komponenta edukacije koja je nama u Puli bila izuzetno korisna je što su fakulteti izvor znanja koji ima kapacitet da stvori projekte, a ujedno su i javne ustanove, što znači da su građani Pule dobili „besplatno“ 50 projekata za Muzil. To nam omogućava da ipak na neki način konkuriramo Županiji ili nekom privatnom investitoru, koji za masne pare naručuju od naših kolega prostorno-programske studije. Tim djelovanjem i fakulteti pronalaze dijalog s građanskim inicijativama i društvima arhitekata.

Čini mi se jako korisnim uspoređivanje situacije u različitim gradovima jer u nekima arhitekti koriste jednu metodu, u drugima drugu, a izgleda da je pitanje je zapravo isto. Mislim da je to pitanje najbolje sažeo Rem Koolhaas pitajući se u slučaju Dubaija želimo li razvijati gradove ili ćemo raditi resorte?. Ta dva pojma su toliko suprotna jedan drugome da se međusobno isključuju, a taj sukob trenutno pogađa sve gradove i građane na jadranskoj obali.

TRIBINA "RAZVOJ POD KOJU CIJENU?" ODRŽANA U GALERIJI CVAJNER

Poziv svim špekulantima u Pulu

Marina Kelava

Brijuni rivijera: Nakon Varšavske, Srđa, Marjana na redu je Pula. 24 do sada očuvana kilometra priobalja od Rovinja do Pule državne i županijske vlasti namjeravaju dati u dugoročne koncesije. Iako javnost o projektu gotovo ništa ne zna, za srpanj se najavljuje raspisivanje natječaja za investitore za dio lokacija.

"Bude li sve po planu, očekujem da bi natječaj za lokacije mogao biti raspisan u srpnju", rekao je istarski župan Ivan Jakovčić o pitanju Brijuni rivijere početkom lipnja. "(raspisan je 15.rujna Op.Ur.)

Natječaj za investitore bit će raspisan za područja Sv. Katarina i Monumenti, Pineta i Hidrobaza, dok je područje Muzila, prema pisanju istarskih medija, izdvojeno iz ove faze projekta Brijuni rivijere.

Prema "Konceptu najbolje upotrebe", koji je prije nekoliko godina izradila tvrtka Horwath Consulting, na lokaciji Sv. Katarina i Monumenti predviđene su dvije luke nautičkog turizma ukupnih kapaciteta 600 vezova u moru i suha marina kapaciteta tisuću vezova s pripadajućim sadržajima, hotel s četiri ili pet zvjezdica kapaciteta 200 kreveta, kompleks mješovite namjene javnih sadržaja s gastronomskim centrom.

Na lokaciji Pineta, koja obuhvaća 50 hektara, mogu se pak graditi smještajni kapaciteti od 650 kreveta, Hidrobaza površine 37 hektara može imati 1.000 kreveta.

Cijeli projekt Brijuni rivijere obuhvaća 24 do sada očuvana kilometra priobalja od Rovinja do Pule, i to najvećim dijelom upravo u Puli, 16 kilometara priobalja, a budući da je konobarizacija Hrvatske maksimalna vizija koju možemo dobiti od ove Vlade, uvršten je i u katalog 30 Vladinih najznačajnijih investicija.

Područje koje zahvaća gotovo trećinu grada Pule bilo je u vojnom vlasništvu i kao takvo je većinom očuvano od devastacije te predstavlja ogromnu priliku za razvoj grada. Međutim, zamisao županijskih i državnih vlasti je dati cijelo područje u 66-godišnje ili, prema posljednjim najavama, 50-godišnje koncesije privatnicima za izgradnju u turističke svrhe. Natiskalo bi se tu svega, od golfa do luksuznih marina, sve s pogledom na nacionalni park.

O cijeloj megalomanskoj viziji nije održan ni jedan javni razgovor do protekloga vikenda kada su Zelena Istra, Pravo na grad, Zelena akcija, Heinrich Boell Stiftung, Društvo arhitekata Istre i Arhitektonski fakultet Zagreb organizirali niz tribina na temu cijene razvoja u Istri. Raspravama se, iako su obećali, nisu odazvali predstavnici Brijuni rivijere d.o.o. Ta je tvrtka osnovana 2003. godine, vlasnik joj je 67 posto država, a 33 posto županija.

Spomenutu studiju izvodljivosti koja je odredila mjesta za hotele i marine i ostale objekte iz tvrtke Brijuni rivijera nisu dali na uvid Zelenoj Istri s objašnjenjem "da su podaci zastarjeli" te ostaje nejasno na temelju čega će se raspisati natječaj za investitore. "Iz Horwath Consultinga u vrijeme rada na studiji nisu nikada bili na tim područjima jer im vojska nije dala pristup. Zabranjeno je snimati vojne objekte iz zraka tako da ni te snimke nisu imali. Odredili su što je takozvana najbolja upotreba prostora, a nikada nisu tamo bili", objašnjava čudesne puteve nastanka studije Dušica Radojčić iz Zelene Istre.

Investitore bi trebalo zapravo nazivati špekulantima jer parazitiraju na vrijednosti lokacije. To je lako uvidjeti iz izbora lokacija za gradnju. Golf tereni će tako imati pogled na Brijune, na Dubrovnik, na Vransko jezero i Motovun, a ne na Petrinju ili Vukovar, jer kvadrat apartmana u Petrinji košta nekoliko stotina, a ne nekoliko tisuća eura. Glavni krivac za napad špekulanata na vrijedna područja je zakonodavna vlast, zaključeno je u Puli.

"Na Jadranu tako ogromnog područja s čistim vlasništvom nema", istaknuo je sociolog Kruno Kardov s Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Pula kao grad s najvećom koncentracijom vojnih objekata ovom bi se sveopćom resortizacijom mogla naći odsječena i ponovo izolirana od velikog dijela svoga teritorija. Nakon vojnih ograda prijeti dolazak ograda luksuznih resorta. "Ti prostori jesu dio grada, a da bi postali funkcionalno dio grada, potreban je kontinuitet društvenih aktivnosti. Svi su ovi prostori namijenjeni turizmu, ali ako je riječ o jednoj koncesiji koja ne sadrži aktivnosti koje uključuju lokalno stanovništvo, dobit ćemo prostorni diskontinuitet", rekao je predsjednik Društva arhitekata Istre Leonid Zuban.

Od Varšavske preko Marjana do Srđa ponavlja se isti obrazac. Izbjegava se participacija građana u odlučivanju te dolazi do sprege investitora s lokalnom vlasti ili pogodovanja investitorima na račun lokalne zajednice s elementima nepovratne devastacije okoliša. Uz to građani redovito plaćaju za infrastrukturu.

"Skepsa proizlazi ne samo iz ovih činjenica koje narušavaju kvalitetu života lokalne zajednice, već i iz toga što se ekonomski razvoj ne može bazirati samo na turizmu. To nije uspjelo Španjolskoj ni Grčkoj pa neće ni Hrvatskoj. S druge strane, osim po okoliš, dolazi i do nepovratnih procesa u strukturi radnog stanovništva. Kada se jednom prijeđe iz industrijskog rada u turizam, teško se vratiti natrag. Ne postoji ni takva razina planiranja da se gradi industrija koja bi proizvodila za turizam", istaknuo je Vladimir Cvijanović sa zagrebačkog Ekonomskog fakulteta.

Područje Brijuni rivijere nalazi se uz nacionalni park, što bi trebalo dodatno uzeti u obzir. Postavlja se pitanje što postižemo zaštitom ako odmah uz granice zaštićenog područja dovodimo masovnu gradnju i turizam.

"Investitor bi trebao podijeliti sudbinu lokacije. Koliko u ovim projektima netko odlučuje podijeliti sudbinu mjesta? Koja vrsta imaginacije stoji iza projekta? To su dijelovi koji su istrgnuti iz imaginacije građana jer su bili zabranjeni zbog vojske, dok su Brijuni sami bili zabranjeni kao mjesto selektivnog turizma. Sada se isto namjenjuje cijeloj rivijeri, a resortizacija je ključna u oduzimanju resursa od lokalne zajednice", istaknuo je Mirko Petrić, sociolog sa Sveučilišta u Zadru.

Kada je riječ o lokalnoj zajednici, među pogođenima projektom su i stanovnici prigradskog naselja Štinjan. Štinjan je smješten na brežuljcima i uvalama iznad sjeverne obale Pulskog zaljeva u smjeru Fažane, nasuprot brijunskom otočju, a izvedbom projekta ostat će bez trećine obalnog teritorija. Stanovnici Štinjana osnovali su 2008. godine građansku inicijativu te, prema riječima Vilima Cukona, pisali svima, od bivše ministrice Dropulić do župana, ali im nikada nitko nije odgovorio niti predstavio projekt. Cukon upozorava da nisu zavarani pričama o otvorenim društvenim sadržajima. "Bit će svega, ali sve će se plaćati jer investitori dolaze samo zbog profita", ističe.

"Tome neće biti kraja. Tome nema kraja u svijetu. Cijeli kapitalistički svijet ide u megalomaniju. Količina uma u svijetu manja je od količine pohlepe", zaključio je sociolog Vladimir Lay s Instituta Ivo Pilar.

Investitore bi trebalo zapravo nazivati špekulantima jer parazitiraju na vrijednosti lokacije. To je lako uvidjeti iz izbora lokacija za gradnju. Golf tereni će tako imati pogled na Brijune, na Dubrovnik, na Vransko jezero i Motovun, a ne na Petrinju ili Vukovar, jer kvadrat apartmana u Petrinji košta nekoliko stotina, a ne nekoliko tisuća eura. Glavni krivac za napad špekulanata na vrijedna područja je zakonodavna vlast, zaključeno je u Puli.

Marina Kelava
H-Alter, 10.lipanj 2011.

EVELINA RUDAN

Breki i ćuki

Andi Bančić

Čakavska pjesnikinja Evelina Rudan rođena je 1971. u Žminju, majka je troje djece, završila kroatisktiku i južnoslavenske filologije, a živi u Zagrebu te je često u Istri. Nakon prve zbrike pjesama "Sve ča mi rabi ovog prolića", objavljene 2000. godine, objavljuje "Breki i ćuki" 2007. za koju je dobila književnu nagradu Drago Gervais, čiji je osnivač Grad Rijeka. Objavljivala je u Quorumu, Novom Kamovu, Novoj Istri, Vijencu i drugim revijama.

U obrazloženju nagrade Drago Gervais pisalo je: "Pjesme iz ove zbirke ne troše ekspresivne mogućnosti dijalekta da bi polučile lažne dojmove; njima je čakavština normalni jezik poezije, a ne prečac za svakojake efekte". (pjesme po dnu imaju prijevod na štokavski za 5-6 pojmova, koje također prenosimo kako je originalno objavljeno u knjizi "Breki i ćuki", (Izdavački centar Rijeka ICR, Rijeka, 2008.)

Su li naši

su li naši, su li naši
ča ja znan su li naši
ja nis njihova
a foši oni su naši
kantaju svitla po pozornicah
krače glasi, plješću ruke
zvizde će uć pred tolikin svitlon
kako bolji pred hujin
kako tiši pred glasnijin
kako daž pred gradon
jače, jače, svi smo skupa
i teplo nan je
kako ono cirkusa i kruha
ku je cirkus dobar,
kruh more biti splošan
splošan, splošan
ma su li naši to te pitan
sveno je to meni
pitaj me raji da zapitomin
da zatamin jeno malo
i kad otpren oči
i kad otpren dlane
da mi pade mrak
koltrina teplega, mehkega mraka
i jena zraka pijombo
gori do zvizd

(*foši*-možda; *kantaju*-pjevaju; *krače*-viču, kriče; *uć*-pobjeći; *hujin*-gorim, lošijim; *grad*-tuča; *splošan*-skroman, nezahtjevan; *sveno*-svejedno; *raji*-radije; *zatamin*-usnem u polusnu, umirim se; *otpren*-otvorim; *koltrina*-zavjesa; *pijombo*-okomito)

Obahajivan

obahajivan, obahajivan nike njive
ne bin hi kupila, ja ni nis od tih kupovači
od tih ragači i ragačic ča znaju kamo
gredu
od skud su šli i kamo bi stili doć
meni je sve to malo mutno
ali u prolićno podne obahajivan njive
ne znan jušto čigove su
i kadi su nin kunfini
ali hi obahajivan
gledan grude, zglavnice, cerić na kraju
ljurljavice su počele dišit na brigu do
i ja obahajivan
mogla bin tako, prez plana i namisli
do sudnjega dana
obahajivat

(*obahajivat*-obilaziti; *kupovači*-kupci, ali novotvorenica; *kamo gredu*-kamo idu; *od skud*-odakle; *stili*-htjeli; *jušto*-ovdje, točno, inače i pravedno; *kunfini*-međe; *zglavnice*-uređeni završeci njiva; *cerić*-hrast; *ljurljavice*-sunovrati)

Vlak

Je jedan vlak. Je ta vlak i pelje po tračnicah. Ne frmiva se na nanki jenoj stanici, ne kalmiva, ne ubrzava. Nidan mu ne zna početka i nidan mu ne zna kraja. Vlak gre, a ja skačen u njega i skačen š njega. Kat skočin u njega, takne me svemir, kad pojen š njega, svemir se nagne. Naheri se i čeka sva napregnjen. Velika je to odgovornost. I ja njoj bižin koliko moren.

(*frmiva*-zaustavlja se, staje; *nanke*-niti; *kalmiva*-usporava; *napregnjen*-napregnut, u iščekivanju)

Od ća

Kuma jena i druga, njihove neviste,
matere od maroži, babe i none, šoferi,
susedi, tete po krijanciji i rodvina u
drugin kolinu
svi čekaju
s jenin fačolićen, foši šugamanon,
kablon, braceron eli sićon
čekaju
da zaplačen
da zaplačen
ča san šla ća.
I ja bin
aš meni ni teško plakat:
zaplačen na kantu,
na lipu besidu,
na funeralu čovika kega nis poznala
i na foršpan filma kega ne bin šla gledat,
propijo plakat i čitat su dvi stvari ke
najbolje umin.
Donka - bin lahko
samo
sam ja san od ća bila i prije
svagderi san od ća
kadi god dojden i kadigod san bila
ća me prezame
sklupča me u jedan balon
foši karocu pak me leti
eli popeljiva...

Ni da bin ja to stila
(a ni ni da ne bin)
ali buden
buden tako od ća
lelan se po vrhi od smrikav
i popravljan oćale.

(*od ća*-doslovno: od drugdje; *maroži*-dečki, zaručnici; *po krijanciji*-iz pristojnosti, ali kad se odnosi na rodbinske odnose, onda svojta; *fačolićen*-rupčićem; *šugamanon*-ručnikom; *kablon, braceron eli sićon*-vrste posuda; *aš*-jer; *kantu*-pjesmu; *besidu*-riječ; *na funeralu*-na pogrebu; *šla*-otišla; *propijo*-upravo (baš); *donka*-dakle; *svagderi*-svugdje; *prezame*-preuzme; *karocu*-kočiju; *eli*-ili; *popeljiva*-vozika; *stila*-htjela; *lelan se*-ljuljam se; *po vrhi od smrikav*-po vršcima smreka; *oćale*-naočale)

Dojin dicu

dojin dicu, po cile dane dojin dicu
hitim livu cicu priko desnega ramena
(kako ča su slavenke vajk delale,
piše fortis, foši i laže)
mali doteče
i se nacika
ja napišen pjesmu, počnen libar
dojde drugi, podojin i njega
pojin mandarinu, pogledan zadaću
onemu ča je doša z škole
skrojin brhan
(njega ne nosin, ali to je za susedu)
spečen kumpire, skuhan broskvu
pojin mandarinu (drugu, neću zmršavit
ovega proliča)
podojin jopet prvega eli drugega (zabila
san ki je sad na
redu)
i pročitan zbirku pjesama od pjesnika ki
se je jopet namura
i ja ću se namurat, ću siguro
samo da podojin tu dicu.

(*hitim*-bacim; *foši*-možda; *libar*-knjigu; *brhan*-haljinu; *pojin*-pojedem; *broskva*-vrsta kelja; *namurat*-zaljubiti se)

Bi je rat

bi je rat
i pobra je ljude
pobra in je pamet, kosti, hižu
bi je rat
a ja san mučala
i svi drugi oko mene su mučali
(to mi nič ne pomore)
hodi je zuz nas, teka, galopa
kopori se kako debeli junac
i resa je zvrhu svih val

bi je rat
za moga života
pametin
bi je rat
mrtvi su poumirali i živi su poumirali
i oniput, odjedanput je presta bi rat

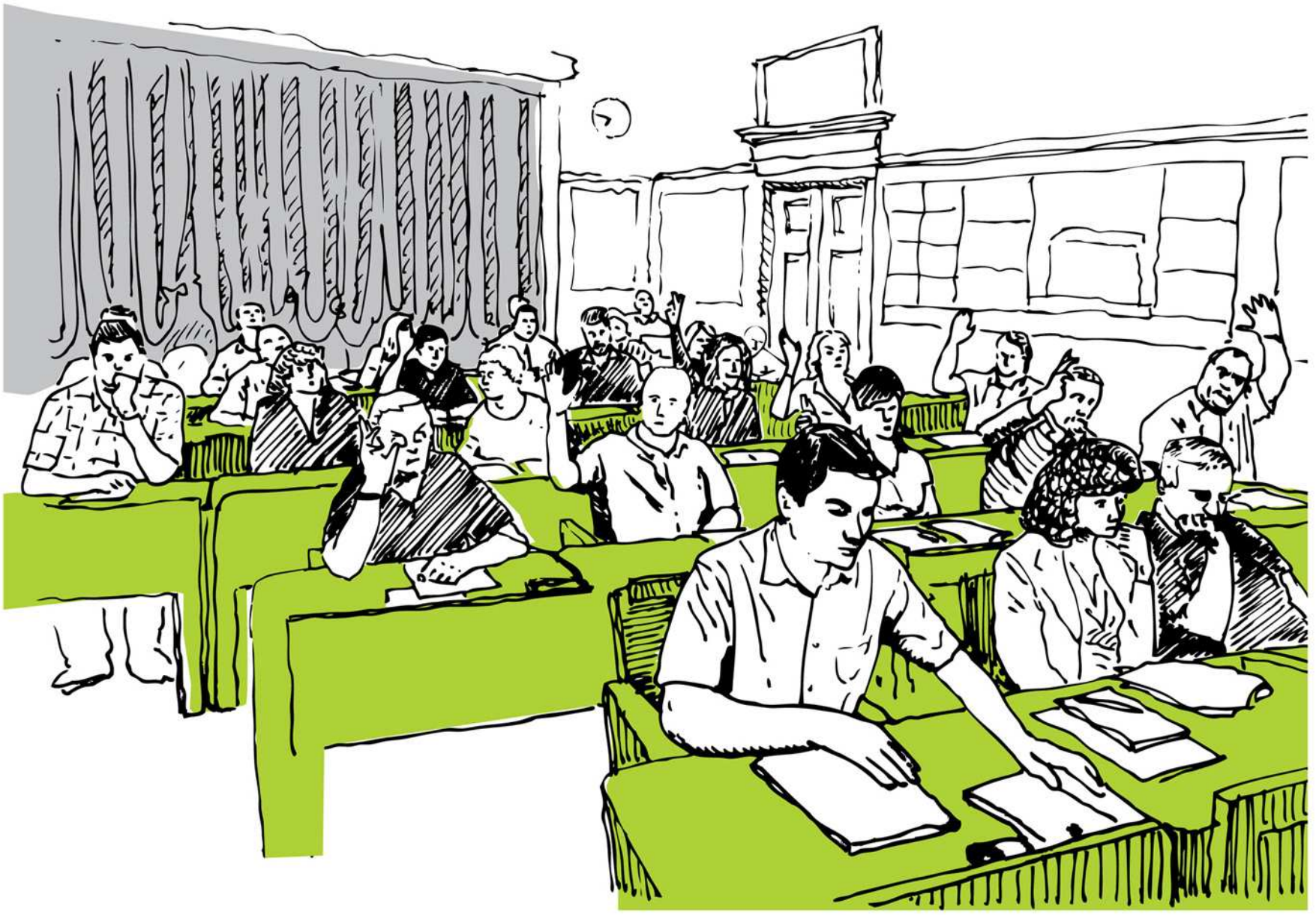
ljudi su prodali ili kupili zemlju
storili turizme, konzume i garaže
pokopali kuse sebe i kuse drugih
popisali kornar intervjui, toliko reportaž,
približno emisij i gaž posnimali

izdali par knjig, obrnuli par slov
i još samo nika mat, nika žena i niki brat
znaju da je bi rat

i tako svaki put do novega rata
magistra historia hi vajk riva
naratat zadosti
za ponavljače
i te druge ragače

(*kuse*-komade; *obrnuli*-okrenuli; *nika*-neka; *vajk*-uvijek; *riva*-stigne; *naratat*-napraviti, učiniti; *ragače*-dečke)

TRANSKRIPT SJEDNICE PULSKOG GRADSKOG VIJEĆA 27. SRPNJA 2011.

Izvanredna sjednica gradskog vijeća 27. srpnja gdje se odlučivalo o ugovoru o realizaciji projekta Brijuni rivijera. Govor gradonačelnika Borisa Miletića prekinut je upadicom iz klupe.

Boris Miletić: Mi smo proveli istraživanje javnog mnijenja. Velika većina Puležana podržava projekt, 70%. 27% se izjasnilo negativno. Prema tome, itekako pitamo ljude što o tome misle! I nikad si ne bih dozvolio na taj način se...

Zoran Angeleski: Jeste ih pitali za ugovor da li podržavaju, i za uvjete ugovora?

Denis Martinčić: ...gospodine gradonačelniče...Ko je, ko se to uključuje u...

Zoran Angeleski: Angeleski!

Denis Martinčić: Angeleski, izvolite napustite vijećnicu.

Zoran Angeleski: Dobro, hvala lijepa.

Boris Miletić (nastavlja govor)**:** ...prema tome, evo, ja ću...

Zoran Angeleski: Po kojem to pravilu moram van?

Denis Martinčić: Zato što si, što ometate rad vijeća. Ometate rad vijeća, nekulturno je to i nije po poslovniku.

Zoran Angeleski: A ova izjava je kulturna? (pokazujući na Miletića)

Denis Martinčić: Izvolite, napustite vijećnicu.

Zoran Angeleski (izlazeći)**:**

Tko digne ruku je izdajica svog naroda!